

Otto Turunen

Wordpress-pohjaisen blogisivuston ulkoasun ja toimintojen uudistus

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Insinööri (AMK)

Mediatekniikan koulutusohjelma

Insinöörityö

19.4.2016

Tekijä Otsikko Sivumäärä Aika	Otto Turunen Wordpress-pohjaisen blogisivuston ulkoasullinen ja toiminnollinen uudistaminen 49 sivua + 4 liitettä 19.4.2016
Tutkinto	Insinööri (AMK)
Koulutusohjelma	Mediatekniikka
Suuntautumisvaihtoehto	Digitaalinen media
Ohjaajat	Viestintäsuunnittelija Satu Orkola Yliopettaja Harri Airaksinen
<p>Insinöörityönä uudistettiin Wordpress-sisällönhallintajärjestelmää hyödyntävä blogisivusto. Uudistuksen tekijä oli työn tekovaiheessa määräaikaisessa työsuhteessa tilaajan kanssa. Työhön kuului uudistaa vuodesta 2008 käytössä olleen sivuston alkuperäinen ulkoasu ja lisätä siihen uusia toiminnallisuuksia. Tavoitteena oli saada blogisivuston kävijämäärät nousuun ja tehdä siitä helppokäyttöinen.</p> <p>Uudistettu sivusto hyödyntää PHP-, HTML5-, CSS3- ja JavaScript-ohjelmointikieliä. Wordpress 4.2.3:sta käytössä on multisite-versio. Sivuston rakentamisessa hyödynnettiin Wordpressin tarjoamia ulkoasua muokkaavia teemoja ja uusia toiminnallisuuksia tarjoavia lisäosia. Sivustolla käytetty Hickory-teema muokattiin lapsiteema-ominaisuuden avulla. Jokaiselle sivutyypille rakennettiin oma sivupohja. Käyttäjien ikähaarukka ja taitotaso otettiin huomioon sivuston rakennusvaiheessa. Sivuston ylläpitoa pyrittiin automatisoimaan mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Kävijämäärät sivustolla lähtivät nousuun uuden sivuston julkaisun jälkeen. Lopputuloksessa on otettu huomioon sivuston optimoiminen mobiililaitteille.</p> <p>Sivuston ulkoasullisesti ja toiminnallisesti käyttökelpoisena pysyminen tarvitsee jatkuvaa uudistumista. Tällä tavoin saadaan sivuston elinkaarta pidemmäksi. Varsinkin ulkoasullisten trendien mukana kulkeminen kuitenkin vaatii koko sivuston uudistuksen, jotta sivusto pysyisi helppokäyttöisenä.</p>	
Avainsanat	blogi, Wordpress, PHP, CSS3

Author Title	Otto Turunen Layout and feature renewal of Wordpress-based blogsite
Number of Pages Date	49 pages + 4 appendices 19 April 2016
Degree	Bachelor of Engineering
Degree Programme	Media Technology
Specialisation option	Digital Media
Instructors	Satu Orkola, Communications Designer Harri Airaksinen, Principal Lecturer
<p>The goal of the final year project was to renew a blog website by utilizing the WordPress content management system. At the time of the renewal, the researcher had a fixed-term employment contract with the commissioning company. It was part of the job description to update the original layout from 2008 and add new functionalities to the updated version. The main objective of the project was to increase the visitor count on the blog site and make it as user friendly as possible.</p> <p>The renewed blog website utilizes the PHP, HTML5, CSS3 and JavaScript programming languages, and the WordPress 4.2.3 system is a multisite version. The layout editing themes of Wordpress, and new additional parts providing functionalities were utilized in the creation of the website. The hickory theme used on the website was edited with the help of the child theme feature. A custom made theme was created for each type of site. When the renewed version of the website was still under construction, age distribution and skill level were taken into account, as well as automating the maintenance of the website as much as possible.</p> <p>After releasing the renewed website, visitor count increased considerably. Optimization of the website for mobile devices has been taken into account in the final version of the website.</p> <p>Constant upkeep is required in order to maintain the website's layout and usefulness. This way the life cycle of the website is longer. However, if wanting to keep up with the visual layout trends, updating of the whole website is required in order to maintain user friendliness.</p>	
Keywords	blog, Wordpress, PHP, CSS3

Sisällys

Lyhenteet

1	Johdanto	1
2	Blogien historia ja Wordpressin kehityshistoria	1
2.1	Blogien synty	2
2.2	Blogien kehitys	5
2.3	Blogit nyt	7
2.4	Wordpress	8
3	Vanhan blogisivuston analyysi ja uuden suunnittelu	10
3.1	Vanha blogisivusto	11
3.2	Uuden blogin suunnittelu	14
4	Sivuston yleisrakenteen toteutus	16
4.1	Etusivun sivupohjan toteutus	17
4.2	Suodatus	22
4.3	Muut päätason sivut	25
4.4	Blogipostaus	28
4.5	Sivupalkki	30
4.6	Yksittäisen blogin etusivu	31
5	Sivuston toiminnallisuudet	33
5.1	Sivuston navigaatiopalkki	33
5.2	Sivuston kieleistäminen	35
5.3	Kirjoittajan käyttöliittymä	36
5.4	Blogin yhteiset kuvat	38
5.5	Uuden blogin luonti	39
5.6	Sivuston optimointi ja suojaus	40
6	Testaus ja julkaisu	40
7	Yhteenveto	42
	Lähteet	44
	Liitteet	
	Liite 1. Blogin lisäosat	

Liite 2. Bloggaajien tulostus

Liite 3. Mobiililaitteiden käyttö ennen uudistusta

Liite 4. Suodatuksen toiminta

Lyhenteet

JavaScript	Oliopohjainen ohjelmointikieli, jonka avulla saadaan verkkosivuille dynaamisuutta.
HTML5	Hypertext Markup Language, verkkosivujen luomiseen tarkoitettua kuvakielen uusin versio.
CSS3	Cascading Style Sheets, verkkosivujen ulkoasun määrittämiseen tarkoitettu tyyliohjeiden laji.
jQuery	JavaScript-ohjelmakirjasto, jonka tarkoituksena on yksinkertaistaa HTML-koodausta selaimessa.
Wordpress	Maailman suosituin sisällönhallintajärjestelmä.
shortcode	Wordpressin luoma koodikieli, jota käytetään pääasiassa ylläpitopuolen tekstikentissä.
SQL	Structured query language, relaatiotietokantojen hallintaan ja muokkaamiseen käytetty kieli.
PHP	PHP: Hypertext Preprocessor, varsinkin palvelinpuolella sovellettu ohjelmointikieli.

1 Johdanto

Metropolia Ammattikorkeakoulun blogisivuston päivittäminen sekä ulkoasullisesti että toiminnallisesti oli tullut ajankohtaiseksi kesällä 2015. Työsuhteeni Metropolian viestintäyksikössä alkoi keväällä 2015, ja sain vastuulleni sivuston uudistustyön. Sivuston uudistuksen myötä haluttiin houkutella Metropolian työntekijöitä ja opiskelijoita aloittamaan työhönsä tai opiskeluihinsa liittyvä blogi sivustolle.

Tilaaaja toivoi uudesta sivustosta sellaista, että sitä olisi helppo käyttää uusilla nykyaikaisilla älylaitteilla. Myös blogien rakennetta haluttiin muuttaa. Blogeille, joissa bloggasi useita bloggaajia oli kysyntää. Uudistuksessa tilaaaja halusi kokeilla työskentelytapaa, jossa sovelletaan valmista etukäteen ostettua ulkoasu-teemaa, eikä käytetä käyttöliittymäsuunnittelijaa ja graafikkoa, kuten yleensä heillä oli tapana. Tavoitteena oli selvittää voidaanko näin säästää kustannuksissa.

Sivuston suunnittelussa oli otettava huomioon nykyisten ja uusien bloggaajien laaja ikäjakauma. Nuorimmat opiskelijat olivat noin 20 vuotiaita ja vanhimmat työntekijät noin 60-vuotiaita. Omat kokemukseni varsinkin iältään vanhemmista henkilöistä on se, että heidän tietokoneen käyttötaitonsa ovat usein heikompia kuin nuoremmilla. Varsinkin käyttöliittymästä täytyisi tehdä tästä syystä ikäryhmät huomioiden erittäin helposti käytettävä.

Omaksi tavoitteekseni asetin itselleni aikataulussa pysymisen, koska projekti oli ensimmäinen yksin tehty projekti. Toivoin myös näkeväni, että uudistuksen jälkeen blogin kävijämäärät kasvaisivat ja sivustona blogit.metropolia.fi olisi helppokäyttöinen.

2 Blogien historia ja Wordpressin kehityshistoria

Blogi on julkinen Internet-sivusto tai sivu, jolle ryhmä tai yksittäinen henkilö kirjoittaa omista mielenkiinnon kohteistaan tai mielipiteistään. Ryhmän jäsentä tai yksittäistä henkilöä, joka kirjoittaa blogiin aktiivisesti, kutsutaan bloggaajaksi. Blogia, johon kirjoittaa ryhmä bloggaajia, kutsutaan ryhmäblogiksi. Pääasiallisesti blogit käsittelevät bloggaajien omia intressejä ja mielipiteitä, mutta esimerkiksi yrityksellä tai organisaatiolla saattaa olla oma bloginsa. Tällaisissa blogeissa bloggaajien määrä vaihtelee ja posta-

usten aiheet kohdistuvat enemmän yrityksen ja organisaation intresseihin. Näitä blogeja kutsutaan yritys- ja organisaatioblogeiksi. Kaikkien blogien luomaa löyhää yhteisöä kutsutaan useilla eri nimillä, esimerkiksi blogosfääri, blogiavaruus ja blogoslavia. [Kuutti 2012: 17.] Blogien välinen yhteys luodaan julkaisemalla postauksissa linkkejä muihin blogeihin ja viittaamalla postauksissa kommentteihin blogien kommenttiosiossa. Blogosfääriin lyöhydestä kertoo se, että sen olemassaoloa epäilevät myös bloggaaajat. [Kilpi 2006: 17–18.]

2.1 Blogien synty

Blogimaisen kirjoittamisen tyylin esi-isänä pidetään vuosina 1711–1748 julkaistua *The Spectator* lehteä. Lontoossa julkaistua lehteä julkaisivat Joseph Addison ja Richard Steele. Tyyliään lehti erottui vahvasti muista ajan sanomalehdistä. Syy, miksi lehteä pidetään blogikirjoitusten esi-isänä, on se, että sen kirjoitustyyliin kuului henkilökohtaisten huomioiden lisääminen ja kirjoittajien henkilökohtaiset mielipiteet. [Kilpi 2006: 12.]

Blogien luettelutapaa, jossa uusin postaus on ylimpänä ja vanhin alimpana, juontaa juurensa World Wide Webin syntyajolle. Brittiläinen ohjelmistoinsinööri Tim Berners-Lee oli kehittänyt *www:n* Cernissä ja rakentanut maailman ensimmäisen Internet-sivun <http://info.cern.ch>. Kun sana *www:stä* levisi, uusia sivuja alkoi syntyä. Uusien sivujen tekijät lähettivät tiedon uusista sivuista sähköpostitse Berners-Leelle, ja hän lisäsi niiden linkit omalle *info.cern-sivulleen*. Kun uusia sivuja tuli koko ajan lisää, uusin ilmestyi aina listan ylimmäksi ja vanhemmat linkit liikkuivat yhden alemmaksi. [Rosenberg 2009: 8–9.]

Näin syntyi luettelutapa, joka ratkaisi ongelman, kuinka lukijat tietävät mikä on uusin. Internetin alkuaikoina tämä luettelutapa oli yleinen lähes kaikilla sivuilla. Syitä tähän oli esimerkiksi sivujen hidas latautuminen. Ne latautuivat ylhäältä alaspäin, jolloin ensimmäinen asia, joka näkyi, oli sivun yläosa. Sivun yläosaan kannatti siis lisätä lukijalle mielenkiintoisin materiaali, ja yleisesti se oli uusin lisäys sivustolla. [Rosenberg 2009: 8–9.] Selainten kehittyttyä niistä alkoi tulla yhä visuaalisempia. Sivujen luettelutapa alkoi samalla myös muuttua. Uusin ylös, vanhin alas-luettelutapa ei kuitenkaan kokonaan kadonnut, ja se loi pohjan nykyisten blogien postauksen luettelutavalle. [Rosenberg 2009: 10–11.]

Ensimmäisen blogipostauksen tekijänä pidetään Justin Hallia, joka julkaisi Internet-sivun links.net vuonna 1994 [Chapman 2011]. Hall julkaisi sivulla tietoja itsestään ja hänelle mielenkiintoisia linkkejä sekä kuvia. Hall mainitsee häntä inspiroineen Ranjit Bhatnagarin, joka julkaisi omalla ”Ranjit’s http playground”-sivullaan linkkejä ja päivittäin syömänsä ruoka-annoksen. Syy, miksi Hallia pidetään ensimmäisen blogipostauksen tekijänä Bhatnagarin sijasta, on se, että hänen links.net-sivunsa oli ensimmäinen joka keräsi huomattavan lukijakunnan. [Rosenberg 2009: 21–22.] Kuten kuvasta 1 näkee, Hallin ensimmäisessä julkaisussa hänen kotisivullaan oli muun muassa kuva hänestä itsestään, tietoja hänen käyttämistään laitteistoista sivun julkaisemiseen ja muistutus siitä, että sivusto on vielä rakennusvaiheessa.

[Justin's Home Page](#)

Welcome to my first attempt at Hypertext

Howdy, this is twenty-first century computing... (Is it worth our patience?) I'm publishing this, and I guess you're readin' this, in part to figure that out, huh?

High Stylin' on the Wurld Wyde Webb

This is a Hypertext server using [MacHTTP v1.2.3](#) running on a Powerbook 180 w/ 8 RAM and a 120 HD. It is currently being broadcast from the depths of Willets, a dorm nestled in the shrubbery here at [Swarthmore College](#) in Swarthmore, Pennsylvania.

I put this together with MacHTTP and the assistance of [NCSA's HTML Primer](#) that was invaluable. I would recommend it to anyone who is interested in creating their own statements out here in the waste wastland. More general information about [HyperText Mark-up Language](#) is also available. For information about the World Wide

Web and Mosaic, here's a recording of someone's voice: [here](#).

Swarthmore College Shit

Swarthmore College

Don't mind the dust, we're under construction

As of January 22, I am trying to construct my first HyperText page.

Take a look at [Swarthmore's Gopher link](#). Or try this [directory](#) if you need to find the e-mail address of anyone here (Mosaic Users will have to use the search window in the upper right hand corner of your Mosaic window). Swarthmore, thanks to Eiji Hirai, even has its own [home page](#) and there is also [another home page](#) for the student run server.

Kuva 1. Justin Hallin ensimmäinen julkaisu hänen kotisivullaan [Hall 1994].

Justin Hallin ja Ranjit Bhatnagarin julkaisemia päivittäisiä julkaisuja ei kutsuttu blogipostauksiksi, koska koko ”blog” sanaa ei ollut vielä keksitty. Hall ja Bhatnagar päivittivät päivittäin omaa kotisivuaan uudella materiaalilla. Blog-sana juontaa juurensa sanasta Weblog, jota Jorn Barger käytti ensimmäisen oman Internet-sivustonsa nimessä. Robot Wisdom WebLog - sivustollaan hän esitteli ja arvosteli mielestään mielenkiintoisia ja

hyödyllisiä linkkejä. Idea linkkien jakamiseen tuli hänen ennen www:tä käyttämästään Usenetistä. [Rosenberg 2009: 78–79.]

Usenetillä tarkoitetaan Internetissä toimineita julkisia keskustelu- ja uutisryhmiä. Usenetin käyttäjät voivat kommentoida eri ryhmissä käytäviä keskusteluja. Teknisesti kommentit lähetetään samalla tavalla kuin sähköpostit lähetetään. [Yoder 1999: 98.] WWW:n julkistamisen jälkeen se syrjäytti nopeasti Usenetin. Barger oli jo Usenetissä kokeillut esimerkiksi keskusteluryhmän parhaiden kommenttien keräämistä yhteen ja niiden julkaisemista helposti luettavassa muodossa.

Kun hän 17. joulukuuta 1997 julkaisi ensimmäisen postauksensa Robot Wisdom Web-Log -sivustolleen, se hyödynsi Usenetin ajoilta alkanutta ideaa. Bargerin mielestä WWW:n alkuaikoina, ennen nykyisiä tehokkaita hakukoneita sitä pystyi hyvin vertaamaan pimeään luolaan täynnä aarteita. Jakamalla linkkejä, joita hän oli löytänyt, hän halusi tuoda pientä valoa pimeään luolaan. [Rosenberg 2009: 78.]

Blogipostauksen tyyliä hyödynnettiin uutissivustolla ensimmäisen kerran vuonna 1998 Jonathan Duben uutisoitua Hurrikaani Bonniesta The Charlotte Observerin www-sivuille. Blogipostauksen tyyllillä pyrittiin auttamaan lukijaa löytämään hurrikaanin viimeisimmät liikkeet, jotka kerrottiin aina ylimmässä postauksessa. [Laemmermann 2012: 158.]

Maaliskuussa 1999 Peter Merholz julkaisi weblogissaan peterme.com lyhyen hetkellisen päähänpistonsa koskien weblog-nimeä. Hänen vitsailunsa käyttää weblog-nimen sijasta joko wee blog, tai lyhyesti vain blog-nimeä. Postausta ei edes julkaistu ”oikeille” postauksille tarkoitetussa pääsarakeessa, vaan se julkaistiin sivun vasemmassa sarakeessa, jossa Merholz julkaisi lyhyitä päähänpistoksiaan. Muut niin sanotut veteraani-webloggerit, joihin Merholz myös kuului, alkoivat kertoa tätä vitsiä omissa blogeissaan. Vitsin ideana oli, että sana blog kuulosti webloggereiden korvassa hauskalta, ja myös tietoisuus siitä, että weblog-sanan keksijä Jorn Barger ei pitänyt sanayhdistelmästä. [Rosenberg 2009: 101.] Hän esimerkiksi lisäsi tästä syystä omaan webloginsa Robot Wisdom WebLog-nimeen ison I-kirjaimen weblog-sanaan [Rosenberg 2009: 79].

Suurin kunnia blogi-sanan yleistymisestä kuuluu bloggerille [Rosenberg 2009: 102]. Blogger on Pyra Labs nimisen yhtiön vuonna 1999 elokuussa julkaisema ensimmäinen palvelu, joka tarjosi yksinkertaisen ja helpon lähestymistavan bloggaamiseen [Kilpi

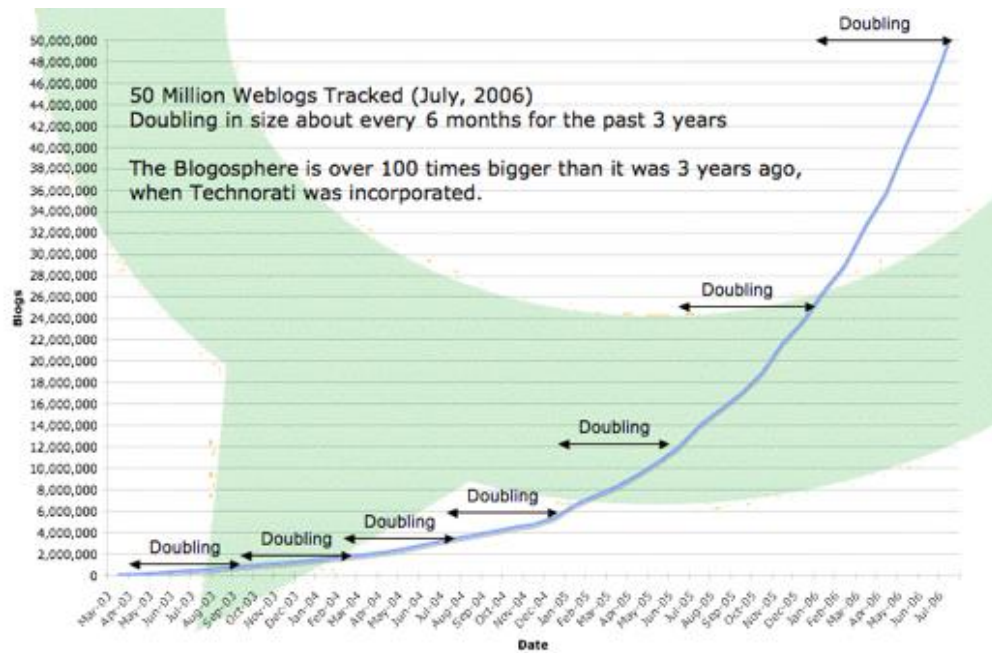
2006: 11]. Ennen Bloggeria weblogin pitäminen ja rakentaminen vaativat webloggaajalta ohjelmointitaitoja. Taitojen puute mahdollisten uusien webloggajien keskuudessa oli yksi suurimmista syistä, miksi he eivät lopulta aloittaneet omaa weblogiaan.

Bloggerin ilmestyttyä bloggaaminen lähti nopeaan nousuun, ja suurin osa uusista käyttäjistä käytti Bloggeria alustanaan. Voidaan myös sanoa, että Blogger toi weblogien perustamisen jokaisen ulottuville. Bloggerin osuuden kasvaessa weblogien joukossa myös blog-sana syrjäytti vanhan weblog-sanan. [Rosenberg 2009: 102.] Bloggerin ideana oli tarjota käyttäjälle ilmainen ja helppo alusta blogien kirjoittamiseen. Kaikki perustoiminnot olivat ilmaisia, mutta lisäominaisuuksien käytöstä täytyi maksaa.

Blogia pystyi helposti ylläpitämään pelkillä perustoiminnoilla, mutta lisäominaisuuksien avulla pystyi blogista tekemään esimerkiksi ulkoasullisesti yksilöllisemmän. Julkaisun jälkeen helmikuussa 2000 Bloggerilla oli jo 2 300 rekisteröitynyttä käyttäjää [Rosenberg 2009: 115]. Vuoteen 2002 mennessä käyttäjämäärä oli kasvanut 700 000 käyttäjään [Rosenberg 2009: 125]. Bloggerin suosio yllätti myös Pyro Labsin, ja varsinkin alkuaikoina Bloggerin palvelimet olivat useasti pois toiminnasta liiallisten käyttäjämäärien vuoksi. Valtavan suosion ansiosta Google osti Bloggerin Pyro Labsilta vuonna 2003. [Kilpi 2006: 12.]

2.2 Blogien kehitys

Käyttäjämäärien kasvusta kertoo se, että vuonna 1999 weblogaaja Jesse James Garrett listasi omalle jgg.net-sivulleen epävirallisesti kaikki Internetistä löytyvät weblogit, ja tuolloin niitä oli yhteensä 23. Kuten kuvan 2 kaaviosta näkee, vuonna 2006 blogien määrä ylitti 50 miljoonan rajapyykin.[Chapman 2011.]

Kuva 2. Blogien määrän kasvu maaliskuusta 2003 heinäkuuhun 2006 [Sifry 2006]

Blogien määrän kasvun myötä alkoi ilmestyä blogeja, joiden tavoitteina oli tehdä myös rahaa. Näiden kaupallisten blogien taustalla oli henkilöitä, jotka olivat kiinnostuneita aiheista, joita blogeissa julkaisivat, mutta heille oli myös tärkeää jatkuva postausten julkaiseminen. Tällöin bloggaamisesta tuli työmäisempää. Ensimmäisen kaupallisen blogin perustivat Nick Denton ja Peter Rojas vuonna 2002. Heidän kokeilumiehellä perustamansa Gizmodo-niminen blogi julkaisi postauksissaan uusia mielenkiintoisia elektroniikkalaitteita, joiden kohderyhmänä oli heidän määrittelemänsä ”ylikasvaneet pojat”. Aluksi sivusto tuotti tulosta vain linkeistä amazon.com:iin. Tulos rohkaisi Dentonia perustamaan toisen kaupallisen blogin nimeltä Gawker. Blogin julkaisut keskittyivät pääasiallisesti ajankohtaisiin juoruihin ja uutisiin, jotka tapahtuivat New Yorkin alueella. Gizmodon ja Gawkerin saaman suosion avulla Denton perusti lisää kaupallisia blogeja ja lopulta yhdistäen ne yhden ison blogiverkoston alle. Blogiverkoston nimeksi tuli Gawker Media. [Rosenberg 2009: 175–176.]

2000-luvun alun isoimmat blogiverkostot olivat Gawker Media ja Weblogs Inc. Weblogsin oli perustanut Jason Calacanis, joka oli nähnyt saman markkinaraon kuin Nick Denton. [Biggs & White 2014: 3.] Näiden kahden blogiverkoston luojien välinen kilpailu päättyi siihen, kun Calacanis myi lokakuussa vuonna 2005 Weblogs Inc:n AOL:lle 25 miljoonalla dollarilla [Rosenberg 2009: 185]. Samalla hänestä tuli ensimmäinen mil-

jonääri, joka oli ansainnut rahat blogien avulla [Biggs & White 2014: 3]. Silloin tuli myös selväksi, että isot yhtiöt ovat valmiita panostamaan blogeihin. Blogit eivät enää olleet ohimenevä muotivillitys, vaan ne olivat tulleet jäädäkseen. [Chapman 2011.]

Blogien avulla ansaitsemista helpottamaan perustettiin vuonna 2003 AdSense, joka auttoi bloggaajia saamaan mainoksia blogisivuilleen [Chapman 2011]. Googlen luoma palvelu tarjosi bloggaajille postauksen aiheenmukaisia mainoksia lukijalle [Google Acquires Applied Semantics 2003]. Bloggaajat, jotka käyttivät AdSenseä, saivat rahaa sen perusteella, kuinka paljon kävijöitä heidän sivustollaan oli käynyt [Chapman 2011].

Blogien kehitys jatkui pelkkien tekstien ja kuvien ulkopuolelle. Audioblogien eli nykyisin puhuttavien podcastien julkaisuun tarkoitettu alusta Audioblogger julkaistiin vuonna 2003, ja ensimmäiset videoblogit eli vlogit julkaistiin vuonna 2004. [Chapman 2011.] Mikroblogit ovat eräänlainen johdannainen perinteisestä bloggauksesta. Postaukset ovat lyhyitä ja tekstiviestimäisiä. [Kuutti 2012: 17]. Mikroblogeihin kuuluu myös Twitter, joka on yksi maailman suosituimmista sosiaalisen median palveluista [Chapman 2011]. Se perustettiin vuonna 2006 [Carlson 2011]. Koska Twitter on enemmän sosiaalisen median palvelu, siitä voi saada helposti väärän kuvan mikrobloggauksesta. Tumblr tarjoaa enemmän tavallista bloggaamista muistuttavan tavan mikroblogata. Siinä bloggaajan on mahdollista julkaista muun muassa kuvia tai tekstiä. Käyttäjillä on myös mahdollisuus julkaista toisten Tumblrissa bloggaavien postauksia ja kommentoida sekä tykätä muiden postauksista. Tumblr perustettiin vuonna 2007. [Chapman 2011.]

2.3 Blogit nyt

2000-luvun alussa blogeista oli tulossa yksittäisten henkilöiden ensisijainen viestintätapa verkossa. Kuitenkin sosiaalisten medioiden synty muutti tätä kehittymistä. Nykyisin bloggaus on sosiaalisten medioiden kanssa osa henkilöiden verkko-persoonaa. [Chapman 2011.]

Blogien ja sosiaalisten medioiden rajat saattavat myös hämärtyä. Hyvänä esimerkkinä tästä on Facebookissa jo vuodesta 2006 lähtien ollut toiminto nimeltään ”Notes”, johon voi kirjoittaa tavallista Facebookin postausta pidemmän postauksen [Cashmore 2006]. Notesin ominaisuudet ovat pysyneet lähes samana vuodesta 2006 lähtien, kunnes keuhalla 2015 Facebook julkaisi uuden version Notesista. Syynä tähän pitkän hiljaiselon

jälkeiseen päivitykseen on se, että Facebook seuraa, mihin käyttäjät liikkuvat Facebook-sivuiltaan. Viime vuosien nousevana trendinä ovat olleet eri blogisivustot. Jotta käyttäjät viettäisivät enemmän aikaa Facebookin sivuilla ja sitä kautta näkisivät enemmän esimerkiksi mainoksia, muokattiin Notesista enemmän blogia muistuttava. [Barrett 2015.]

Viime vuosina on myös ilmestynyt blogialustoja, joiden pääpaino on kontekstissa. Bloggaamiseen on isona osana kuulunut myös se, miltä blogi näyttää. Uusilla blogialustoilla, kuten Medium ja Svbtle bloggaajalle annetaan erittäin rajalliset mahdollisuudet muokata blogia ja sen postauksia. Sama asia pätee myös Facebookin päivitetylle Notes-ominaisuudelle. Mediumin ja Svbtlen ideana on tehdä kirjoittamisesta vaivatonta ja laadukasta sekä tarjota hyvät työkalut keskusteluun postauksen aiheesta. Molempia palveluita voisi verrata Internetin videopalveluihin, joissa on ulkoasullisesti vähän muokattavaa ja pääasia on video itse. [Klosowski 2014.]

Bloggaamisen alalajit podcastit, vlogit ja mikroblogit ovat kaikki jatkaneet kasvuaan. Podcastit ovat esimerkiksi Yhdysvalloissa lähes kaksinkertaistaneet kuulijakuntansa. Vuodesta 2008 vuoteen 2015 niiden henkilöiden määrä, jotka olivat vähintään kerran kuunnelleet podcasteja kuukauden aikana, oli noussut 9 prosentista 17 prosenttiin. [Vogt 2015.] GlobalWebindexin vuonna 2015 tekemän tutkimuksen mukaan 42 prosenttia Internetin käyttäjistä on katsonut viimeisen kuukauden aikana vähintään yhden vlogi-postauksen. Näistä postauksista 93 prosenttia oli katsottu Youtubesta. [Dredge 2015.] Mikroblogeista esimerkiksi Twitter on jatkanut kasvuaan, joka on kuitenkin viime vuoden aikana hidastunut. Vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä Twitterillä oli 320 miljoonaa aktiivista käyttäjää kuukaudessa. [Ingram 2015.]

2.4 Wordpress

Wordpress on maailman suosituin sisällönhallintajärjestelmä. W3Techsin maaliskuussa 2016 tekemien mittausten perusteella kaikista Internetsivuista 26 prosenttia käytti Wordpressiä. Niistä sivustoista, joissa on jokin sisällönhallintajärjestelmä, Wordpressiä käytti 59 prosenttia. Toiseksi suosituimman sisällönhallintajärjestelmän Joomla osuus oli 2,7 prosenttia kaikista sivuista ja 6,2 prosenttia sisällönhallintajärjestelmistä. [Usage of content management systems for websites 2016.]

Wordpressin ensimmäinen versio julkaistiin 27.3.2003. Sen kehittäjät olivat Matt Mullenweg ja Mike Little. Wordpress oli rakennettu b2/cafelog-nimisen blogisovellusalan päälle. Ensimmäisessä versiossa oli verrattuna b2/cafelogiin muun muassa uusittu ylläpitokäyttöliittymä ja uusia sivupohjia.[The History of WordPress 2014]

Seuraava iso päivitys Wordpressin peruskomponentteihin tuli 22.5.2004 [Mullenweg 2004]. Versio 1.2 esitteli uuden lisäosa-arkkitehtuurin, jonka avulla Wordpress-sivuston ominaisuuksia pystyi laajentamaan. Uusi lisäosa-arkkitehtuuri avasi uusia mahdollisuuksia käyttäjille. Kenen tahansa oli mahdollista luoda lisäosa ja jakaa se kaikkien käytettäväksi. [The History of WordPress 2014.]

Ulkoasun muokkaamiselle haluttiin myös samantyyppinen järjestelmä kuin lisäosille, ja tämän takia 17.2.2005 julkaistu Wordpress 1.5 tarjosikin teemajärjestelmän [Mullenweg 2005a]. Ideana oli, että sivuston ulkoasun pystyisi helposti vaihtamaan teemasta toiseen, niin ettei muulle sisällölle tarvitsisi tehdä mitään. Teemoja pystyi lataamaan ja jakamaan samaan tapaan kuin lisäosia Internetin välityksellä. [Using Themes 2016.]

Vuoden 2005 aikana julkaistiin Wordpress.com-palvelusta ensimmäinen versio, joka tarjoaa vähemmän kokeneille käyttäjille mahdollisuuden käyttää Wordpressia [Mullenweg, 2005c]. Wordpress.com:a ei kuitenkaan kannata sekoittaa Wordpress.org-sivustoon, jolta pystyy lataamaan Wordpressin lähdekoodin ja asennuspaketin [Leiniö. 2013]. Näiden kahden sivuston erot erotellaan taulukossa 1.

Taulukko 1. Wordpress.com:n ja Wordpress.org:n vertailu [WordPress.com and WordPress.org 2016].

Wordpress.com	Wordpress.org
Tarjoaa valmiin palvelimen, jolle Wordpress on asennettu.	Vaatii palvelimen, jolle se asennetaan.
Teeman voi valita Wordpressiin valmiiksi asennetuista teemoista.	Voi ladata ja asentaa räätälöityjä teemoja. Teemoja voi muokata itse ja niitä pystyy myös tekemään itse.
Saatavilla olevat lisäosat on valmiiksi asennettu.	Lisäosia voi tehdä itse, tai niitä voi ladata Internetistä.
Tiedostojen koodiin ei ole mahdollista päästä käsiksi. Kaikki sivuston muokkaukset tehdään ylläpitokäyttöliittymän kautta.	Ylläpitokäyttöliittymän lisäksi sivustoa pystyy muokkaamaan muokkaamalla palvelimella olevien tiedostojen koodia.

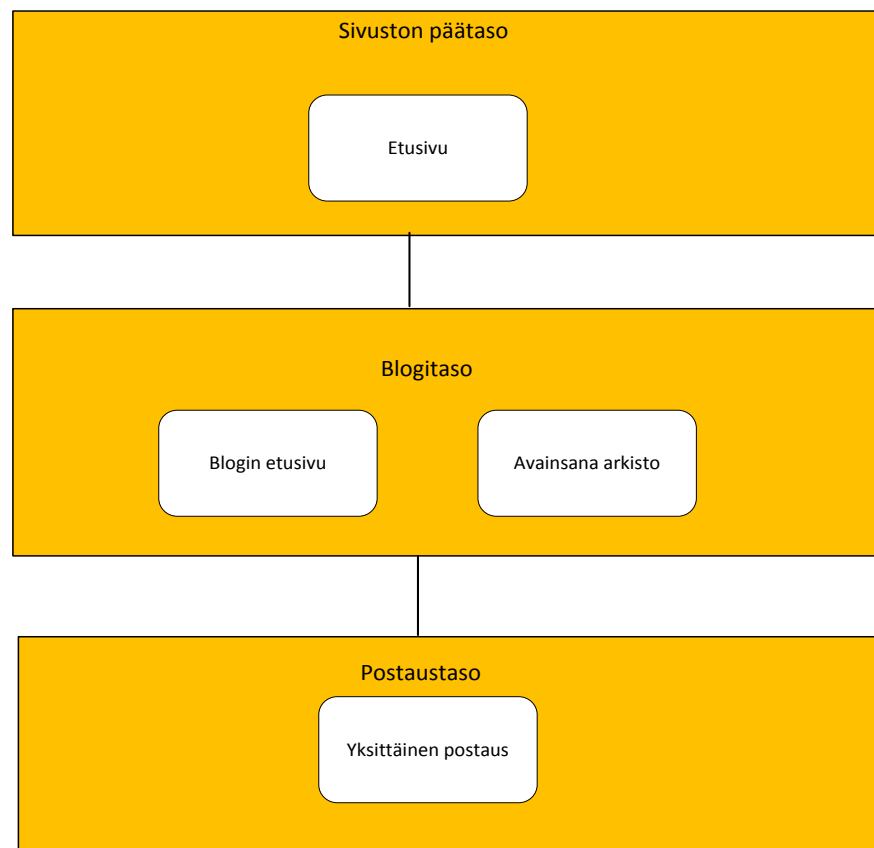
Wordpress siirtyi toisen sukupolven versioon 31.12.2005, kun Wordpress 2.0 julkaistiin [Mullenweg 2005b]. Sen mukana tuli muun muassa uudistunut ylläpitokäyttöliittymä ja teemajärjestelmän uudistus [The History of WordPress 2014]. Teemajärjestelmä sai functions.php-ominaisuuden, jonka avulla teemakansioon pystyi lisäämään functions.php-tiedoston. Tiedosto ladataan aina, kun front-end- tai ylläpitopuolen sivuja käytetään. Jokaisella teemalla on oma functions.php-tiedosto, ja se toimii vain, kun teema on käytössä sivustolla. [Functions File Explained 2016.]

Vuosien 2006–2009 aikana Wordpress sai monia pieniä uudistuksia, kuten Shortcode rajapinnan, lisäosien asennusmoduulin sekä useita muita pieniä muutoksia ylläpitokäyttöliittymään [History 2015]. Kolmannen sukupolven version 3.0 julkaisu 17.6.2010 esitteli monia ominaisuuksia, jotka veivät Wordpressia pelkästä blogien julkaisualustasta kohti täysiveristä sisällönhallintajärjestelmää. Uudessa versiossa postausten tyypejä pystyi muokkaamaan ja lisäämään itse. Käyttäjä pystyi myös tekemään omia luokitteluja, joiden avulla esimerkiksi postaukset pystyi jakamaan eri ryhmiin. [The History of WordPress 2014.] Aikaisemmin erillisversiona toiminut Wordpress MU, jonka avulla yhdellä Wordpressin sisällönhallintajärjestelmällä pystyi hallitsemaan useita eri sivustoja, yhdistettiin Wordpressin viralliseen julkaisuun [WordPress MU 2016].

Version 3.0 jälkeen Wordpress jatkoi kehittymistä. Vuodesta 2011 vuoteen 2016 se sai uusia lisäominaisuuksia. Mainitsemisen arvoisia ovat version 3.2 uudistus, jossa Wordpressistä tuli nopeampi ja kevyempi. Samalla palvelimen vaatimukset nousivat niin, ettei Wordpress toiminut enää palvelimilla, joissa oli PHP 5.2.4:ää ja MySQL 5.0.15:tä vanhemmat versiot. Versio 3.8 esitteli jälleen uuden ylläpitokäyttöliittymän ulkoasun. Uusin Wordpress-versio on 4.4 [Version 4.4 2015].

3 Vanhan blogisivuston analyysi ja uuden suunnittelu

Metropolian vanha blogisivusto oli suunniteltu vuonna 2008, ja se oli ulkonäöltään ja toiminnoiltaan vanhanaikainen. Sivuston sivurakenne ei ollut kovin monimutkainen (kuva 3). Päätasolla oli vain etusivu, jolta pääsi yksittäisen blogin etusivulle tai suoraan uusimpaan postaukseen.

Kuva 3. Blogisivuston sivurakenne ennen uudistusta.

3.1 Vanha blogisivusto

Kuten kuvan 4 kohdasta 1 näkee, etusivulla jokainen sivuston blogi oli esitelty erikseen. Kirjoittajan kuva esiteltiin kohdassa 2 ja sen vieressä kohdassa 3 esiteltiin blogin uusin postaus. Mielestäni etusivulla oli liikaa tietoa pienellä alueella. Sivustosta siis selvästi näki, että se oli sivustoksi erittäin vanha, ja suurin syy siihen oli sen ulkonäkö.

Metropolia.fi • Hae opiskelijaksi • Opinto-opas • Wiki • CV • Blogit

Metropolian blogit

Metropolian blogien sisällöt nousevat ammattikorkeakoulun ja sen kumppaneiden maailmasta: korkeakoulu yhteisöstä, työelämästä, yhteistyöstä, osaamisesta, uudistumisesta ja monenlaisista kohtaamisista. Blogien tavoitteena on innostaa vuoropuhelua.

1. Rehtorin rivien välistä
YAMK-koulutuksen profiilina vahva työelämäyhteys
9.7.2015
Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää ylempien ammattikorkeakoulujen tutkintotavoitteiden kaksinkertaistamista, tavoitteena on 4500 yamk-tutkintoa vuonna 2020. Koulutukseen tervetuloa!
Riitta Koskela
Ajatuksia ja oivalluksia, jotka ovat syntyneet erilaisissa kohtaamisissa rehtorin työn arjessa

...udistuksen hengessä
... päätöksenteon dynamiikka
... 11.2015
... tote-sovusta rake-riitaan"
... johti Marjukka Liiten HS
7.11.2015. Korkeakoulujen kenteellinen kehittäminen on todella ajankohtainen aihe, toivoen siinä päästään viin ratkai...
Elena Kuusisto-EK
poliittisia pohintoja ja ohjelmisesta ja kansainvälinen kehittämisestä

Taukoja
Tulevaisuus vieraili YAMKissa
8.5.2015
Tulevaisuuden työn skenaarioissa vanha maailma ei lakkaa olemasta. Sen sijaan ammattien arvelaan säilyvän, jotka tuottavat ihmisille lisäarvoa ja joista joku on valmis maksamaan...
Leena Unkari-Virtanen
Dialogista monologeja musiikin ja opettamisen arjesta

2.

Uudistuva sosiaalitalon osaaminen
Digia asiakastyöhön
5.12.2015
Miten sosiaali- ja terveysala voi hyödyntää erilaisia sähköisiä palveluja ja ratkaisuja? Mitkä ovat tärkeimmät painopistealueet ja hyödyt erityisesti...
Jussi Linkola
Huomioita luovan tietoteknisen arjesta

Työajassa
Rakenteilla digitaalisen nuorisotyön MOOC
9.9.2015
Joulukuussa 2014 päättynyt Distanssi-projekti sai jatkoa, ja eilen oli ensimmäinen tapaaminen uusien toimijoiden kesken. Nyt käynnistynyt Distanssi toteuttaa digitaaliseen nuorisotyö...
Jussi Linkola
Huomioita luovan tietoteknisen arjesta

Osaamista ja oivallusta tulevaisuuden tekemiseen

Vuoropuhelua
E-drive Retro – Innovation Project upcycles Vintage Cars
14.10.2015
The beautiful, old "american" cars from 1950s and 1960s are gas-driven and huge in size. Unfortunately, their motors running with gasoline and are nowadays cons...
DeCo group blog
DeCo is going strong with a series of enlightening workshops
28.10.2015
This fall is all about "Global Economies on Students' Daily Lives". METKA DeCo group's project has started with many exciting events on various topics. We have...
DECO GROUP

Kuva 4. blogit.metropolia.fi-sivuston etusivu ennen uudistusta.

Toinen suuri syy vanhentuneeseen ilmeeseen oli näyttöalan huono käyttö. Varsinkin isoresoluutioisilla näytöillä 958 pikselin maksimileveys jätti laidoille paljon tyhjää tilaa. Esimerkiksi 1920 x 1080 pikselin näyttö selaimen näyttöalan ollessa 1903 pikseliä (1920 pikseliä - selaimen reunukset) jätti sivulle 945 pikseliä tyhjää tilaa. Maininnan arvoista on myös, että vanhaksi sivustoksi se oli responsiivinen, mikä oli todennäköisesti mahdollistanut sille näinkin pitkän eliniän.

Postauksen ulkoasu käytti nykyisinkin yleisesti blogeissa käytössä olevaa näkymää. Kuvan 5 kohdan 1 tekstikentän vierestä kohdassa 2 sijaitsee sivupalkki, josta löytyi samat osiot jokaisella sivulla. Kohdassa 3 oli blogin esittelykuva. Kohdan 4 päivämäärän ja jakopainikkeiden paikassa ei ole mitään vikaa, mutta siirtämällä ne tekstikentän kanssa samalle alueelle saadaan tekstille käyttöön painikkeiden alla oleva tyhjä tila.

Metropolia.fi • Hae opiskelijaksi • Opinto-ops • Wiki • CV • Blogi • MCreO

Rehtorin rivien välistä 3.

Heinäkuu 9.7.2015 4.

YAMK-koulutuksen profiilina vahva työelämäyhteys 1.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää ylempien ammattikorkeakoulujen tutkintolavotteiden kaksinkertaistamista, tavoitteena on 4500 yamk-tutkintoa vuonna 2020. Koulutukseen tulevia edellytetään mm. vähintään kolmen vuoden työkokemusta alalta, johon opiskelija hakeutuu opiskelemaan. Tällä vaatimuksella on haluttu vahvistaa koulutuksen ja työelämän kehittämistarpeiden kohtaamista ja se profiili koulutuksen selkeästi työelämän kehittämiseen tähtääväksi. Ministeriön mielestä yamk-tutkinnon työelämän kehittämistavoitetta ja työntekää ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan tulisi kuitenkin parantaa. (ks. OKM julkaisu)

Metropolissa olemme valinneet ylempään ammattikorkeakoulutuksen kehittämisen yhdeksi Metropolian strategisista toimenpideohjelmissa. Koulutuksen kehittämistä vastaa verkosto, jossa ovat mukana kaikki ylempään ammattikorkeakoulutuksen tutkinto-ohjelmat. Tämä verkostomainen toimintamalli on osoittautunut hyväksi. Sen avulla voidaan hyödyntää Metropolian eri koulutusalojen tarjontaa ja osaamista sekä luoda yhteisiä toimintamalleja ja käytäntöjä esimerkiksi oppinnytetöihin. Oleellista on se, että ylempään ammattikorkeakoulutuksen yksittäiset tutkinto-ohjelmat suunnitellaan yhteistyössä työnantajalahojen kanssa, jotta koulutus vastaa työelämän muuttuviin tarpeisiin.

Metropolian Master's -verkosto tuotti kuvauksen siitä, millainen on ylempään ammattikorkeakoulutuksen profiili. Koulutukseen hakeutuvat ovat tyypillisesti 30-50 vuotiaita, jotka työelämäntarve on haastanut jatko- / uudelleen koulututtamaan toimintaansa vaativiin asiantuntija- tai keskiötoihin tehtäviin. Opintojen lähtökohdan muodostaa opiskelijan, työnantajan ja ammattikorkeakoulun välinen "kolmikantasopimus". Tämä tarkoittaa sitä, että opiskelijat suorittavat opintonsa tiiviissä yhteistyössä työnantajansa tai muun kumppaniorganisaation kanssa. Opintojen pääajatuksena on tuottaa käytännön osaamista työelämän tarpeisiin samalla, kun opiskelijan oma osaamistaso kohoaa ja syvenee. Opetus järjestetään joustavasti lähipetussessioiden, intensiivijaksoiden ja etäopiskelun tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena, mikä mahdollistaa tutkinnon suorittamisen 1,5 – 2 vuodessa.

Arkistot 2.

Haku: Hae

Arkistot

- heinäkuu 2015
- huhtikuu 2015
- maaliskuu 2015
- maaliskuu 2015
- maaliskuu 2014
- kesäkuu 2014
- maaliskuu 2014
- helmikuu 2014
- joulukuu 2013
- syyskuu 2013
- elokuu 2013
- helmikuu 2013
- joulukuu 2012
- lokakuu 2012
- elokuu 2012
- kesäkuu 2012
- toukokuu 2012
- huhtikuu 2012

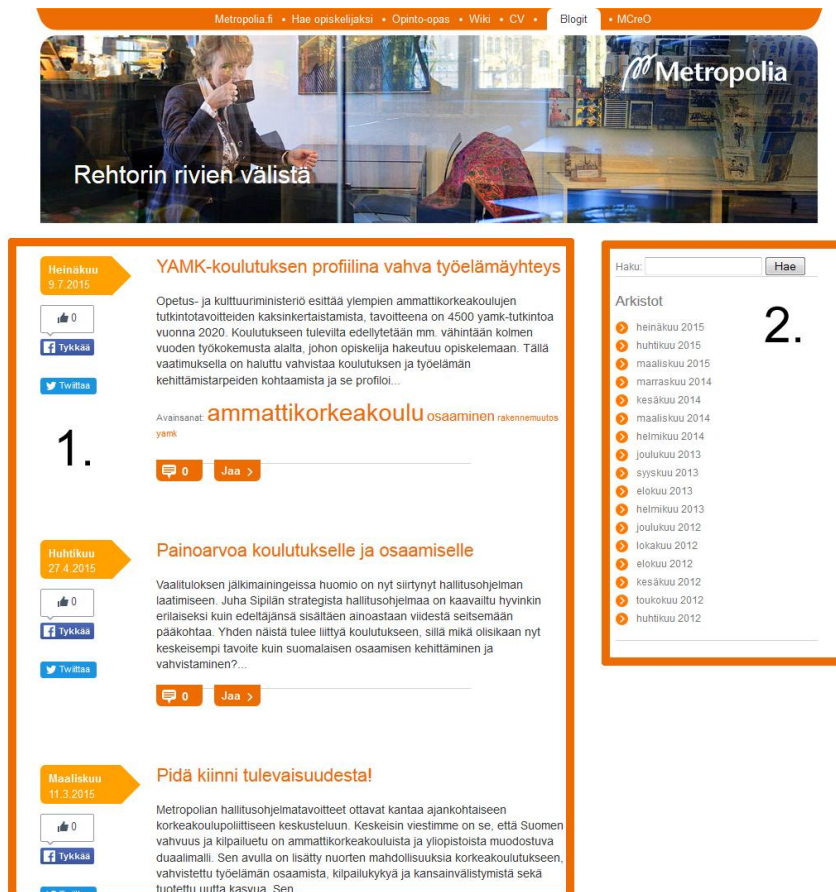
Arkisto

- heinäkuu 2015
- huhtikuu 2015
- maaliskuu 2015
- maaliskuu 2014
- kesäkuu 2014
- maaliskuu 2014
- helmikuu 2014
- joulukuu 2014
- syyskuu 2013
- elokuu 2013
- helmikuu 2013
- joulukuu 2012

Kuva 5. Yksittäisen postauksen yläosa

Tilaajan mielestä postaukset kaipasivat enemmän kuvia, jotta ne näyttäisivät paremmalta ja olisivat mielekkäämpiä lukea. Sivupalkkien sisällössä oli eri blogien välillä eroja. Pienet erot sivupalkeissa olivat sallittuja, mutta eivät niin isot kuin tässä blogissa. Suuret vaihtelut sisällöissä saavat sivuston vaikuttamaan epäjärjestelmälliseltä ja sekavalta.

Blogin asetelma on sama kuin yksittäisessä postauksessa. Pääkenttä, jossa postaukset olivat lueteltuna aikajärjestyksessä, oli kuvan 6 kohdassa 1. ja oikealta kuvan 6 kohdasta 2 löytyi sivupalkki. Sivulta saa paremman käsityksen blogin sisällöstä kuin etusivulta. Hakusivu, arkistosivu ja avainsanasivu käyttävät samaa ulkoasua omilla sivuillaan.

Kuva 6. Yksittäisen blogin etusivu.

Uusi blogin ulkoasu vaatii siis parempaa näyttöalan käyttöä kaikilla laitteilla, nykyaikaisempaa tyyliä, enemmän kuvia ja sivuston suunnittelua niin, että se on helposti käytettävä varsinkin mobiililaitteilla [T 2012]. Sivuston Google Analytics -tilastoiden avulla on nähtävissä, että varsinkin mobiililaitteiden käyttö on yleistynyt sivustolla. Liitteestä 3 näkee, että tablettien ja älypuhelimien käyttö oli lisääntynyt 1.1–31.6.2015 verrattuna samaan ajanjaksoon edellisenä vuonna 15,03 prosenttia.

3.2 Uuden blogin suunnittelu

Uuden blogisivuston suunnitteluun ei käytetty kovin paljoa aikaa. Sen suuntaviivoja käytiin läpi muutamassa palaverissa ennen toteutusta tilaajan kanssa. Vähäisen suunnittelun syynä oli se, että olin työsuhteessa tilaajan kanssa. Työpisteeni sijaitti samassa huoneessa yhden tilaajan työntekijän kanssa. Häneltä pystyin aina helposti kysymään mielipidettä ulkonäöllisiin ja toiminnallisiin ratkaisuihin, joita tuli toteutuksen aikana. Toinen syy oli tilaajan halu kokeilla erityyppistä sivuston toteutustapaa. Heidän

yleinen käytäntönsä oli tilata sivusto it-alan yritykseltä, jonka kanssa he suunnittelivat tarkasti ulkoasun ja toiminnallisuudet valmiiksi, ennen kuin sivustoa lähdettiin toteuttamaan.

Sivuston uudistusta suunnitellessa tuli esille tärkeitä muutoskohtia. Suunnitteluvaiheessa oli jo tiedossa, että sivustolla oli aloittamassa uusia bloggaajia. Blogien määrän kasvaessa vanhan sivuston postausten listausmalli ei olisi enää järkevä. Kun blogeien ja bloggaajien määrät kasvaisivat, sivusta tulisi todennäköisesti liian laaja ja epäselvä. Tästä syystä etusivun muokkaus oli yksi tärkeimpiä muutoskohtia uudella sivustolla, ja sille haluttiin suunnitella yksinkertainen listausmenetelmä. Sen täytyi olla sellainen, josta pystyi helposti selailemaan postauksia ja etsimään tiettyä postausta. Sivun täytyi myös hyödyntää selaimen näyttöala vanhaa paremmin.

Vanha sivusto käytti Wordpressin versiota 4.2.3, joka oli sen hetken uusin versio [Version 4.2.3 2015]. Koska uudella sivustolla haluttiin säilyttää vanhat blogikirjoitukset, päädyttiin vaihtoehtoon, jossa sivuston uusiminen tehtiin vanhan päälle. Toinen vaihtoehto olisi ollut aloittaa tyhjästä.

Bloggaajista haluttiin tehdä oma erillinen sivu, jolle olisi listattu kaikki blogisivustolla bloganneet bloggaajat. Suunnitteluvaiheessa en ollut varma, kuinka sivusto toteutettaisiin, mutta olin innoissani näistä haasteista ja olin varma, että työtä tekemällä löydän kaikki ratkaisut. Bloggaajan nimen ja kuvan lisäksi sivulla haluttiin esitellä bloggaajan blogi ja hänen esittelytekstinsä.

Tilaaaja halusi myös sivun, jolle oli listattu kaikki sivuston blogit. Tähän toivottiin myös suodatusominaisuutta. Sivun rakenteesta ei puhuttu tarkemmin suunnitteluvaiheessa. Epäilin, että suodatusominaisuuden saaminen sivustolle vaikuttaa sen ulkoasuun. Vanhan sivuston etusivulla olleesta muut blogit -listauksesta haluttiin myös tehdä visuaalisempi ja selkeämpi osio. Järkevin vaihtoehto oli tehdä sillekin oma sivu. Ulkoasullisesti sen ajateltiin myötäilevän muun sivuston ulkoasua. Sivun rakenne oli niin yksinkertainen, että sen tekeminen päätettiin jättää projektin loppuvaiheille.

Tilaaaja halusi yksittäisiin postauksiin enemmän kuvia. Aikaisempien kokemusten perusteella bloggaajille ei voinut aina jättää tätä tehtävää. Täytyi siis löytää ratkaisu jolla postauksissa olisi aina vähintään yksi kuva.

Sivupalkista haluttiin löytyvän kirjoittajan esittely, postausarkisto ja avainsanapilvi. Sivulta piti myös löytyä jakopainikkeet ja avainsanojen perusteella suositeltuja postauksia. Postauksen kommentointi vanhassa blogissa tarvitsi kirjautumisen Facebook-tunnusten avulla. Uudesta kommentointi-ominaisuudesta haluttiin avoimempi, joten se vapautettiin avoimeksi. Kommentoinnin lisäksi vaadittiin vain nimimerkki. Lukijoiden sitouttamiseksi postauksen loppuun lisättiin myös tykkäys-painike.

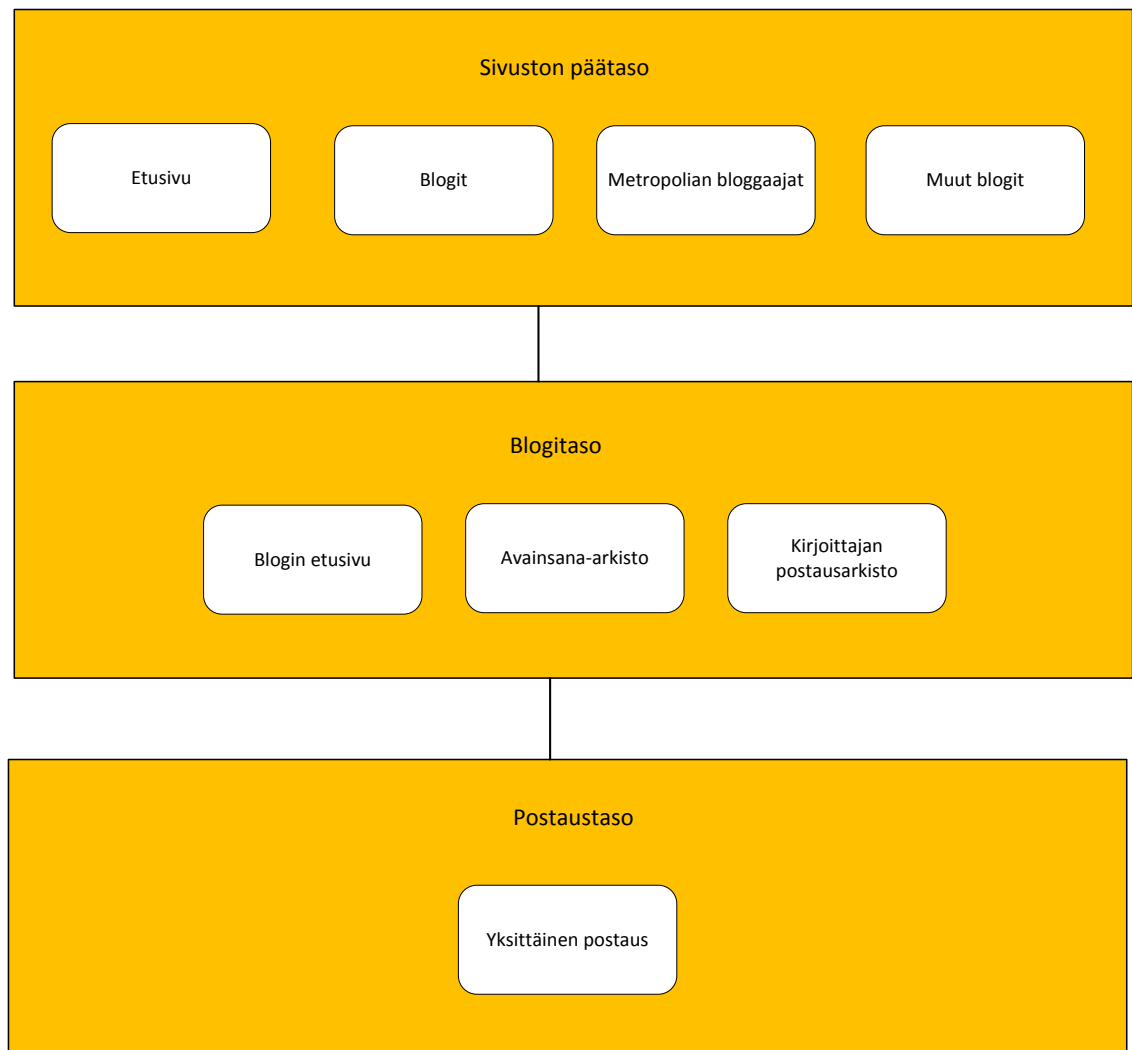
Yksittäisen blogin etusivun haluttiin näyttävän samalta kuin sivuston etusivu. Erona oli se, että sivulla oli listattu vain kyseisen blogin postaukset. Avainsana ja kirjoittajakohdainen postausten listauksen ulkoasusta ei suunnitteluvaiheessa puhuttu.

4 Sivuston yleisrakenteen toteutus

Insinööriyö lähti käyntiin kopioimalla vanha sivusto uuteen sijaintiin palvelimella, joten sivuston uudistaminen ei häiritse millään tavoin vanhan blogisivuston toimintaa. Aluksi vanhasta blogista siivottiin kaikki sellainen pois, jota uudessa blogissa ei tarvittaisi. Poistettavaksi joutuivat vanha teema, käytöstä poistetut blogit ja kaikki lisäosat, paitsi sivuston suojausjärjestelmä-lisäosa. Sen jälkeen asennettiin etukäteen valittu teema nimeltä Hickory ja etusivun ruudukkolisäosa Essential Grid. Kaikki sivuston käyttämät lisäosat on lueteltu ja niiden toiminnallisuudet selitetty liitteessä 1. Sivusto käyttää siis valmista teemapohjaa nimeltä Hickory, jonka on suunnitellut ja toteuttanut Solo Pine Design. Teeman valintaperusteena oli se, että Hickorya käytetään myös toisella Metropolian blogisivustolla muotoilu.metropolia.fi.

Ensimmäisenä tutustuttiin tarkemmin teemaan ja sen muokkausmahdollisuuksiin. Järkevin tapa teeman muokkaamiseen oli käyttää Wordpressin tarjoamaa lapsiteema-ominaisuutta. ajatuksena on tehdä palvelimelle "theme"-kansioon "hickory-child"-kansio, ja toimiakseen oikein kansion pitää sisältää vähintään style.css- ja funktion.php-tiedostot. Style.css-tiedoston avulla voi muokata teeman ulkoasua. Funktion.php tiedosto sisältää koodin, joka lisää Hickory-teeman style.css-tiedoston koodin hickory-child-teeman style.css-tiedostoon. Lapsiteeman ajatuksena on, että se käyttää isäntäteeman tiedostoja, jos niitä ei löydy omasta kansioista. Näin pystytään tekemään muutoksia teemaan niin, ettei alkuperäiseen teemaan tule minkäänlaisia muutoksia. [Child Themes 2016.]

Kuvasta 7 näkee uuden blogin sivustorakenteen, joka oli jaettu kolmeen tasoon. Päätasolla olivat etusivun lisäksi blogien esittelysivu, bloggaajien esittelysivu ja sivuston ulkopuoliset blogi-sivu. Yksittäisen blogin tasolla oli blogisivuston etusivu ja kaksi arkistosivua. Sivustoa varten jokaista sivutyyppiä kohden luotiin oma sivupohja lukuun ottamatta arkistoja, jotka käyttivät samaa pohjaa kuin blogin etusivu.

Kuva 7. Uuden blogin sivustorakenne.

4.1 Etusivun sivupohjan toteutus

Lapsiteeman asennuksen jälkeen ensimmäinen rakennuskohde oli etusivu. Ajatuksena oli näyttää etusivulla kaikkien blogien artikkelit aikajärjestyksessä uusimmasta vanhimpaan. Tätä varten ostettiin Essential Grid -lisäosa, jonka avulla oli helppo lisätä ruudukko kaikista artikkeleista etusivulle. Lisäosa tarjosi myös hyvät ulkoasun muokkaus-

mahdollisuudet, ja siihen oli helppo lisätä suodatus ja hakuominaisuudet. Etusivun ulkonäköä muokattiin niin, että ruudukon leveys oli koko näytön levyinen. Ruudukon täysi leveys saatiin määrittelemällä CSS:ssä sen leveys 100 prosentiksi, jolloin ruudukko on aina koko näytön levyinen riippumatta näytön koosta. Ruudukon lisäys toi esille ongelman: artikkelit tarvitsivat oheiskuvan, jotta ruudukko näyttäisi siltä, miltä sen oli suunniteltu näyttävän.

Artikkeleihin lisätyt oheiskuvat näyttivät ruudukossa hyvältä, mutta uusi ongelma ilmeni. Lisäosa ei hakenut muita artikkeleita kuin sen blogin artikkelit, jossa se oli. Ensimmäisenä vaihtoehtona kokeiltiin sivustonlaajuisia kategorioita. Lisäosa ei edelleenkään näyttänyt kuin sen blogin artikkelit, jossa se oli. Sivuston laajuisia metatietoja hyödyntävä lisäosa ei myöskään tuonut ratkaisua. Kun alkoi käydä selväksi, ettei kaikkien blogien postauksia pystynyt tulostamaan etusivulle, täytyi lähteä hakemaan toisenlaista lähestymistapaa.

Seuraava ajatus oli tehdä jokaisen blogin etusivulle oma ruudukkonsa, jossa näkyisivät yhdellä pitkällä rivillä kaikki blogipostaukset. Sivujen nuolinäppäimiä painamalla olisi tullut näkyviin vanhempia postauksia. Tämän jälkeen ruudukko lisättiin sivuston etusivulle iframen avulla. Ajatus toimi, mutta siinä oli ongelmansa. Tilaja halusi etusivulle ruudukon, jossa olisivat kaikki postaukset sivuston laajuisesti aikajärjestyksessä. Tätä ominaisuutta ei ratkaisu onnistunut tarjoamaan, vaan postaukset olisi julkaistu allekkain blogeittain. Toinen ongelma oli responsiivisuus: iframen sisällä ollut ruudukko ei skaalautunut samalla tavalla kuin muut sivun osat. Kolmantena se vaikutti sivun Google-näkyvyyteen [Blackburn 2012].

Usean päivän yrittämisen ja monien eri vaihtoehtojen jälkeen ainut toimiva ratkaisu oli tehdä blogisivuston etusivulle ruudukko, jossa jokainen blogi olisi ollut listattuna omalla staattisella kuvalla. Blogin kuvaa klikkaamalla pääsisi uuteen ruudukkoon, jossa näkyisivät blogin kaikki postaukset. Vaihtoehto oli huomattavasti kevyempi ja skaalautui paremmin kuin iframea käyttämällä. Ainoa haittapuoli oli käyttöliittymään tuleva ylimääräinen siirtymä ruudukosta toiseen. Ajatus esiteltiin tilajalle, mutta he olivat sitä mieltä, että sivuston etusivulta on päästävä suoraan postaukseen. Tämän päätöksen jälkeen päätös oli se, että ostettu Essentian Grid -lisäosa oli hyllytettävä ja yritettävä keksiä toinen vaihtoehto, jolla saisi kaikki postaukset näkymään etusivulla.

Koska tilaajalle oli ostettu lisäosa jota ei tulaisi käyttämään, korvaajan täytyisi olla ilmainen. Korvaajaksi valikoitui Network Latest Posts- lisäosa, joka vaikutti erittäin käyttökelpoiselta ja muokattavalta [Sayago 2015]. Ainoa haittapuoli oli sen ulkoasu, joka oli paljon pelkistetympi kuin Essentian Grid -lisäosan. Tilanteesta kerrottiin tilaajalle ja päädyttiin vaihtoehtoon, jossa uuden lisäosan ulkoasusta pyrittiin muokkaamaan mahdollisimman hyvännäköinen ja sopiva blogisivustolle.

Heti alusta lähtien tuli selväksi, että Network Latest Posts -lisäosan kanssa joutuu tekemään enemmän töitä, jotta se toimisi oikein etusivulla. Isoin ongelma oli ruudukon skaalautuvuus. Myös ruudukon pysyminen sivun keskellä aiheutti ongelmia. Ruudukko näytti hyvältä työtietokoneen näytöllä, mutta ikkunaa pienennettäessä ruudukon rakenne hajosi. CSS:n avulla voitiin määrittää ruudukon marginaalien leveydet automaattisesti, jolloin sen pitäisi pitää ruudukko ikkunan keskellä näytöstä riippumatta. Ruudukon leveys oli määritelty prosentteina, jolloin leveys määräytyi lohkon mukaan, jonka sisällä se oli, eli jos lohkon leveys on 200 pikseliä ja sen sisällä oleva lohkon leveys on 50 prosenttia, sisemmän lohkon leveys pikseleinä on 100 pikseliä.

Ongelmaksi muodostui, etteivät automaattisesti määrittyvät marginaalit toimineet, jos leveys oli prosentteina. Leveyden siis täytyi olla pikseleinä, ja sen piti muuttua, kun kuvan leveys muuttui. Kuvien välisen leveyden piti myös pysyä samana kuvan koosta riippumatta. Näihin kolmeen ongelmaan yritin löytää ratkaisua CSS:n avulla, mutta mikään vaihtoehto ei ratkaissut kaikkia ongelmia. Lopulta ratkaisua lähdettiin etsimään JavaScriptin avulla.

Käyttöön otettiin jQuery-JavaScript-kirjasto. Ruudukon leveys päätettiin pitää staattisena aina tiettyyn pisteeseen saakka, minkä jälkeen leveys muuttuu ja pysyy samana seuraavaan pisteeseen saakka. Näin ruudukko pysyy koko ajan näytön keskellä ja kuvien välit pysyvät samana.

Ostettu Wordpress-teeman ulkoasu oli suunniteltu responsiiviseksi, ja teeman tiedostoista löytyi responsive.css-tiedosto, jossa oli mediarajoituksia [Coyier 2010]. Mediarajoitukset ovat sivun leveydessä olevia kohtia, joiden jälkeen sivun ulkoasu muuttuu. Esimerkkikoodista 1 näkee, että mediarajoitukselle voi antaa joitain parametreja. Esimerkiksi "tabletti vaa'alle" on annettu ylärajaksi 1 024 pikseliä ja alarajaksi 768 pikseliä ja määritelty, että näyttö on vaaka-asennossa. Kun kaikki mainitut ehdot täyttyvät, hakusulkujen sisällä olevat CSS-koodi suoritetaan. Tällä tavalla saadaan helposti sivu

sopimaan jokaiseen näyttökokoon. Käytin mediarajoituspisteitä myös ruudukon koon muuttumiskohtina. Tällöin siirtymät leveydestä toiseen menivät sulavasti, koska muitakin sivun osia muuttuu samaan aikaan. Ruudukko on leveimmillään viisi postausta yhdellä rivillä ja mobiilissa postaukset ovat allekkain. Yhdelle sivulle tulostetaan enintään 15 postausta.

```

/*****
*           Tabletti Vaaka           *
*****/
@media only screen and (min-width: 768px) and (max-
width: 1024px) and (orientation: landscape) {
#sidebar{
    width: 100%;
    margin: auto 0;
}
}
/*****
*           Tabletti alle 960px       *
*****/
@media only screen and (min-width: 768px) and (max-
width: 960px){

}
/*****
*           Tabletti Pysty           *
*****/
@media only screen and (min-width: 768px) and (max-
width: 1024px) and (orientation: portrait) {

}
}

```

Esimerkkikoodi 1. Responsive.css-mediarajausten määrittäminen.

JQuery-funktion nimeltä `kuunnella`, jonka koodi näkyy esimerkkikoodissa 2, perusperiaate on "kuunnella" sivun leveyttä ja sen avulla määritellä ruudukon koko. Aina kun koko funktio ajetaan, annetaan muuttujalle "wi" sivun senhetkinen leveys. Esimerkiksi, jos sivun leveys on välillä 1549–1240 pikseliä, ruudukon leveys on 1 240 pikseliä. Leveys

lisätään lohkolle jQueryn css-funktion avulla [.css() 2006]. Ehtolause suoritetaan aina, kun sivun koko muuttuu tai sivu ladataan.

```
<script type="text/javascript">
//tarkistaa ruudukon koon, kun sivu ladataan
jQuery(document).ready(function() {
koko();
});
jQuery(window).resize(function() {
//tarkistaa ruudukon koon, kun sivun kokoa muutetaan
koko();
});
//Määrittelee ruudukon koon
function koko(){
//Tarkistaa ruudukon koon
var wi = jQuery(window).width();
if (wi >= 1550) {
jQuery('.nlposts-wrapper').css('width', '1550'); }
else if ( wi >= 1240 && wi < 1550) {
jQuery('.nlposts-wrapper').css('width', '1240'); }
else if ( wi >= 960 && wi < 1240) {
jQuery('.nlposts-wrapper').css('width', '930');
}else if ( wi >= 767 && wi < 960) {
jQuery('.nlposts-wrapper').css('width', '620'); }
else if ( wi < 767) {
jQuery('.nlposts-wrapper').css('width', '310'); }
</script>
```

Esimerkkikoodi 2. Sivun koon kuuntelufunktiot ja funktio, joka määrittää ruudukon koon.

Kun ruudukko oli saatu toimimaan responsiivisesti, keskityttiin ruudukon muihin osiin. Ensimmäisenä huomio kiinnittyi postauksen otsikoihin. Osa niistä oli liian pitkiä ja venyi alla olevan postauksen alle. Otsikoiden lyhentäminen ei ollut vaihtoehto, koska se olisi rajoittanut todella paljon kirjoittajien otsikon suunnittelua. Ensimmäisenä yritettiin jälleen ratkaista ongelmaa CSS:n avulla: ajatuksena oli rajoittaa otsikon näkyvyysaluetta. Tämä onnistui overflow-syntaksilla, jonka arvoksi annettiin hidden [Cope 2011]. Jos otsikko oli pitempi kuin sille määritelty alue, ylivenynyt teksti katosi näkyvistä. Ongel-

maksi muodostui se, että otsikot katkeilivat oudoista kohdista. Esimerkiksi sanasta saattoi näkyä vain ensimmäinen kirjain. Otsikon jatkuminen haluttiin tuoda selkeämmin esille. Parhaiten tätä symboloi kolme pistettä peräkkäin. CSS, PHP ja HTML eivät tuoneet tähän ratkaisua, joten turvauduttiin jälleen kerran JavaScriptiin. Löytyi Succinct-niminen JavaScript-kirjasto, joka katkaisi otsikon määritellyn merkkipituuden jälkeen ja lisäsi perään kolme pistettä [King 2014]. Tämän menetelmän hyvä puoli oli myös se, että koodissa säilyi postauksen otsikko kokonaisuena. Koska otsikko oli koodissa kokonaisuena, sen pystyi helposti määrittämään niin, että koko otsikko näkyy, kun hiirtä pidetään sen päällä.

Kun otsikon näkyvyysongelma oli hoidettu kuntoon, täytyi ratkaista toinenkin ongelma. Ruudukossa isossa osassa oleva oheiskuva postauksesta ei ollut samankokoinen kaikissa postauksissa. Oheiskuvina käytetyt kuvat olivat erilaatuisia ja useissa eri kuvasuhteissa. Kun on useita kirjoittajia erilaisin taidoin, tulee pyrkiä tekemään kaikki niin helpoksi kuin mahdollista. Täytyi keksiä ratkaisu, jossa ruudukon oheiskuva näytti kaikissa postauksissa samalta, koosta, kuvasuhteesta tai kuvaformaattista (pysty tai vaak) riippumatta. CSS:n avulla pystyi venyttämään tai kutistamaan kuvat samaan kokoon, mutta niistä tuli vääristyneitä. CSS:n eri vaihtoehtoja testattiin, mutta mikään ei toiminut täysin toivotulla tavalla. Taas turvauduttiin jQuery-lisäosaan. Lisäosan nimi oli `resize-crop`, ja sen avulla pystyi rajaamaan kuvan samaan kokoon ja myös määrittelemään, mistä kuvan kohdasta rajaus tehdään. Enää kuvat eivät olleet vääristyneitä, ja ne täyttivät kokonaan niille suunnitellun alueen. [`resize-crop` 2011.] Tämäkään ratkaisu ei tuo täyttä varmuutta siitä, että kaikki kuvat näyttäisivät hyvältä. Se kuitenkin korjaa kaikki yleisimmät ongelmakohdat, joita tulee usean eri ihmisen laatiessa omia blogikirjoituksiaan.

4.2 Suodatus

Etusivulle tilaaja halusi suodatustoiminnon. Network Latest Posts -lisäosa ei tarjonnut suoraan ominaisuutta, jonka avulla blogipostauksia olisi voinut suodattaa. Ruudukon sisältöä pystyi muokkaamaan useilla eri parametreilla. Yksi määriteltävistä parametreista olivat tulostettavat kategoriat. Tämä oli hyvä suodatusmenetelmä etusivua varten. Toinen harkittu suodatusmenetelmä oli suodattaa aakkos- ja aikajärjestyksessä, mutta aakkosjärjystä ei koettu olennaiseksi toiminnoksi. Postaukset järjestyvät aina

automaattisesti aikajärjestykseen, niin että vasemmassa ylänurkassa on uusin ja oikeassa alanurkassa vanhin postaus.

Kategoriajärjestelmä kuuluu automaattisesti Wordpressiin, kun sen asentaa. Haasteena oli saada kaikkiin blogeihin identtiset kategoriat. Tavallisesti jokainen blogi pystyi itse määrittämään kategoriansa. Löytyi lisäosa nimeltä Multisite Global Terms [Multisite Global Terms 2014]. Kategoriat ja avainsanat toimivat Wordpressissä niin, että jokaisella blogilla on molemmille oma tietokantataulunsa. Taulut on eritelty blogin id:n avulla. Multisite Global Terms-lisäosa määrittää kaikki blogit käyttämään ylimmän tason eli etusivun tauluja. Kun oli varmistanut, että kaikki blogit käyttävät identtisiä kategorioita, pystyi aloittamaan suodatuksen toiminnansuunnittelun.

Tilaajan kanssa laadittiin neljä eri kategoriaa, jotka olivat henkilöstö, opiskelijat, alumnit ja vieraat. Kategorioiden lisäksi suodatuksesta löytyi myös ”kaikki”-vaihtoehto. Alkuperäinen ajatus oli laatia alasvetovalikko, josta pystyisi valitsemaan haluamansa kategorian, mutta mobiilikäytössä isot nappulat olivat käyttökokemukseltaan mukavampi vaihtoehto. Suodatustoiminnolla täytyi olla tiettyjä ominaisuuksia, jotta se sopisi ruudukolle. Ruudukon alla oli sivutusvalikko, jonka avulla pystyi tutkimaan postauksia aikajärjestyksessä. Suodatettavan kategorian täytyi pysyä muistissa, kun postauksia selattaisiin sivulta toiselle. Päädyttiin käyttämään PHP:n istuntoja, koska niistä oli ennestään jo kokemusta. Suodatuksen tarkemman toiminnan näkee paremmin liitteestä 4.

Suodatuksen ja sivutusvalikon ulkoasut haluttiin yhdenmukaistaa, koska se toi sivuston rakenteeseen selkeyttä. Koska suodatusvalikon painikkeet olivat isot käytettävyyden takia, oli hiukan hankaluuksia saada sivutusvalikko näyttämään samalta [T 2012]. Ongelmana oli valikon koon vaihtelu eri sivuilla. Pienimmillään valikossa oli kolme painiketta, ja isoimmillaan se oli seitsemän painikkeen kokoinen, vaikka sivuja olisikin ollut enemmän. Mobiilissa painikkeet ovatkin tästä syystä suhteellisen pieniä. Värimaailmaan painikkeiden toivottiin olevan hillittyjä. Tästä syystä valikon pääväreinä ovatkin harmaan eri sävyt. Valittuna olevan sivun haluttiin näkyvän selkeästi, joten sen väriksi valikoitui lopulta Metropolian brändiväreihin kuuluva keltainen, jonka RGB-arvo on (253, 200, 47).

Ensimmäisessä versiossa ruudukossa oli kuvan alla

- postauksen otsikko
- postauksen julkaisupäivämäärä
- blogin nimi ja kirjoittaja samalla rivillä
- lyhyt ote postauksen leipätekstistä.

Tilaajan mielestä näkymää piti yksinkertaistaa ja postauksen tietojen järjestystä piti muuttaa. Tämä aiheutti päänvaivaa, koska lisäosasta ei löytynyt ominaisuutta, jolla tietojen järjestystä olisi pystynyt muuttamaan. Ainut lisäosan tarjoama vaihtoehto oli, tulostetaanko tietoja vai ei. Koska muita vaihtoehtoja ei ollut, jouduttiin tekemään ratkaisu, joka olisi haluttu välttää. Jouduttiin muokkaamaan lisäosan koodia. Wordpressissä tämä ei ole suositeltavaa: Kun lisäosaan ilmestyy päivityksiä ja sen päivittää, kaikki muutokseni katoavat. Tämän mahdollisuus haluttiin välttää, ja Network Latest Posts -lisäosasta tehtiin kopio nimeltä Network Latest Posts hickory. Kopioinnin jälkeen alettiin muokata kopiota.

Ruudukon yksinkertaistamiseksi poistettiin postauksen lyhyt ote. Loput tiedot järjestyivät näin

- postauksen julkaisupäivämäärä
- blogin nimi
- kirjoittajan nimi
- postauksen otsikko.

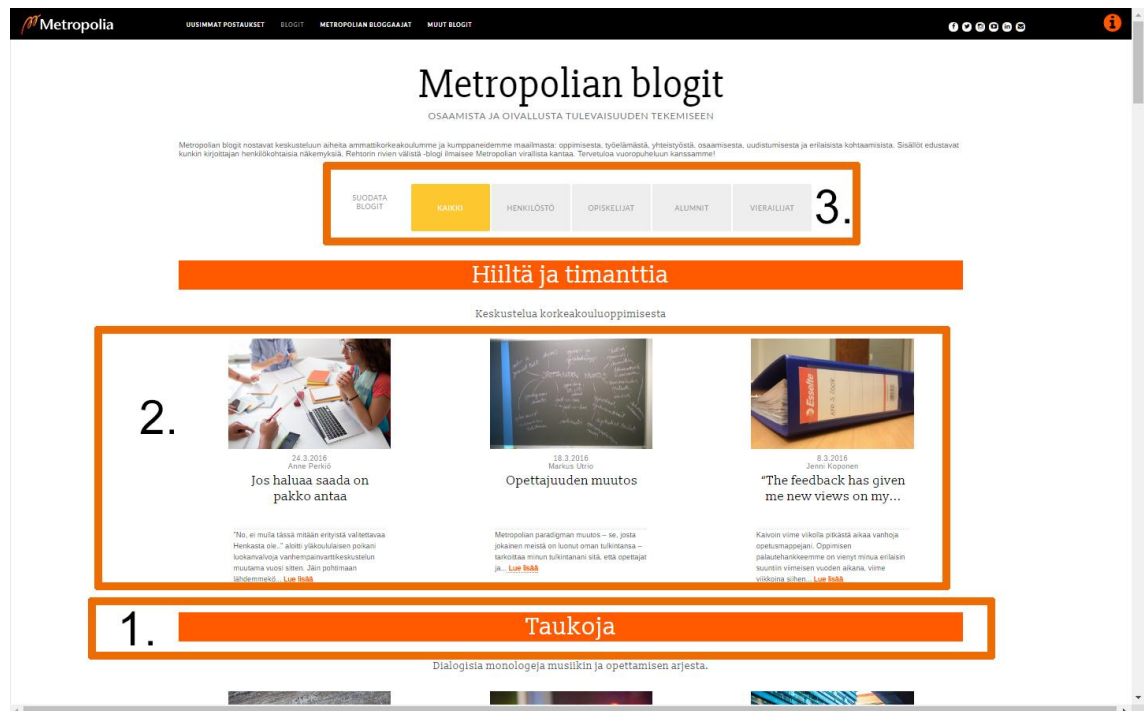
Otsikoissa oli eroja postausten välillä. Osa oli parin sanan mittaisia, kun taas osa oli pitkiä lauseita. Otsikot oli rajoitettu kolmen rivin pituisiksi aikaisemmin mainitun Succinct-JavaScript-kirjaston avulla. Otsikon laittaminen alimmaksi perustuu siihen, että ruudukko haluttiin pitää mahdollisimman symmetrisenä. Kun otsikko oli heti kuvan alla, sen ja päivämäärän väliin jäi otsikon pituudesta riippuvainen väli. Julkaisupäivämäärä, postauksen ja kirjoittajan nimi veivät aina saman verran tilaa. Näin syntyi päätös, että otsikko siirretään postuksen tiedoista alimmaksi. Tekstien väreinä pyrittiin käyttämään samoja kuin suodatuksen painikkeissa, ja otsikon fontiksi valikoitui sama fontti kuin sivun yläosassa oleva sivun otsikon fontti.

Sivun yläosassa oleva iso otsikko kuului teeman alkuperäiseen ulkoasuun. Tilaajan mielestä se näytti hyvältä, ja helpotti käyttäjää ymmärtämään, missä hän oli sivustolla. Alkuperäisessä versiossa otsikko oli kuva, jonka pystyi lisäämään teeman ulkoasun asetuksista. Otsikon tekemiseen ja muokkaamiseen vaadittiin kuvankäsittelyohjelma. Kuva täytyi osata tallentaa oikeassa muodossa ja koossa. Tämä oli hankala ja turha työvaihe sivuston ylläpitäjille. Koska otsikkokuva koostui vain tekstistä, alettiin tutkia voisiko otsikon tulostaa tekstinä sivustolle. Otsikon ja sen alla olevan kuvaustekstin fontteina käytettiin Google-fontteja. Otsikossa käytettiin Slabo 27px -fonttia ja kuvaustekstissä Lato-fonttia [Hudson 2014; Dziedzic 2010].

Wordpress tallentaa jokaisen blogin tiedot omiin tietokantoihin. Blogia perustettaessa täytyy määritellä blogin nimi ja sen kuvausteksti. Tästä pääteltiin, että otsikkoon tarvittavat osat ovat tallennettuna tietokantaan. Ajatus oli hakea automaattisesti blogin nimi ja kuvausteksti tietokannasta. Siten ylläpitäjien ei tarvitsisi tehdä jokaisesta blogista erillistä otsikkokuvaa. Kun otsikko on tekstimuodossa, se on huomattavasti kevyempi tiedostokooltaan, mikä hieman nopeuttaa sivun latautumista. Löytyi funktio nimeltä "get bloginfo", jonka avulla pystyi hakemaan blogin tietoja [WPMU Functions/get bloginfo 2016]. Lopuksi muokattiin tekstistä niin samannäköinen kuin kuvasta oli mahdollista tehdä ja kommentoitiin kuvan lisäysmahdollisuus pois käytöstä. Syy, miksi sitä ei poistettu kokonaan, oli se, ettei varmasti pystynyt tietämään, halusiko tilaaja vielä joskus käyttää tekstin tilalla esimerkiksi kuvaa.

4.3 Muut päätason sivut

Blogit-sivun ajatuksena oli näyttää lukijalle, millaisia blogeja sivustolta löytyy. Blogien esittelyssä mietittiin vaihtoehto, jossa jokaisella blogilla olisi oma kuva. Kuvavaihtoehto kuitenkin jäi nopeasti pois suunnitelmista. Bloggaajia miellyttävien ja blogin tyyliin sopivien kuvien löytäminen olisi ollut haastavaa ja aikaa vievää. Otsikko ja esittelyteksti olivat liian pelkistetty vaihtoehto. Ratkaisuksi löytyi Network Latest Posts -lisäosa, jonka avulla kuvan 8 kohtaan 2 lisättiin blogin kolme viimeisintä postausta [Sayago 2015]. Jokaisen blogin alue haluttiin selvästi rajata. Yksinkertaiseksi ratkaisuksi keksittiin oranssin palkki, jonka sisällä lukisi blogin nimi.

Kuva 8. Blogien esittelysivu ja sen tärkeimmät osat.

Tällä sivustolla suodatuksella oli tärkeä rooli. Ensimmäinen toivomus tilaajalta oli antaa jokaiselle blogille tietty kategoria, jonka mukaan niitä olisi voinut suodattaa. Kuitenkin Wordpressissä valmiina oleva kategoriajärjestelmän käyttö vaikutti järkevämmältä. Päädyttiin ratkaisuun, jossa blogit suodatetaan niiden postausten kategorioiden mukaan. Tällöin blogilla ei ole yhtä staattista kategoriaa, vaan blogin sisältö voi olla useamman kategorian kattavaa. Toinen hyöty kuvan 8 kohdassa 3 näkyvästä menetelmästä oli se, että siinä pystyttiin käyttämään samaa suodatusmenetelmää, kuin etusivulla. Koska etusivun suodatus käytti PHP:n istuntoja, pysyi etusivulla valittu suodatusvalinta samana siirryttäessä blogit-sivulle.

Metropolian bloggaajat-sivulla haluttiin esitellä kaikki bloggaajat, jotka aktiivisesti bloggasivat sivustolla. Tarvittiin siis lisäosa, joka tulostaisi sivuston laajuisesti kaikki bloggaajat. Tällaista osaa ei ollut tarjolla. Päätettiin rakentaa funktio, joka tulostaisi kaikki bloggaajat. Hickory-teemasta löytyi sivupalkissa käytettävä kirjoittajan esittelymoduuli, jota päätettiin käyttää yksittäisen bloggaajan tulosteen pohjana. Kuvassa 9 kohdassa 2 näkyvän pohjan osien paikkaa muutettiin hieman. Yksi syytä oli leveyden kasvaminen sivupalkiin verrattuna. Toinen tärkeä syy oli kohtaan 2 lisätty bloggaajan blogit-osio. Osiolle piti jättää tilaa, koska ajatuksena oli, että bloggaaja saattoi kirjoittaa useampaan blogiin samaan aikaan. Tällöin jokainen bloggaajan blogi näkyisi allekkain. Pienien ul-

koasuun liittyvien muutosten lisäksi moduuli on aivan sama kuin sivupalkissa esiintyvä versio.

Kuva 9. Kaikkien blogisivustolla bloggaavien henkilöiden esittelysivu.

Funktio, joka tulostaa sivulle kaikki blogisivuston bloggaajat, on liitteessä 2. Aluksi funktio hakee kaikkien toiminnassa olevien blogien id:t ja tallettaa ne tauluun. Sen jälkeen funktio hakee kaikkien taulukossa olevien blogien kirjoittajat ja päätoimittajat ja tallentaa ne toiseen tauluun. Jos bloggaaja blogga useassa blogissa, funktio poistaa kaksoiskappaleet pois taulusta. Sen jälkeen bloggaajat järjestetään sukunimen mukaan ja tulostetaan sivulle.

Blogin eri sivuista yksinkertaisin toteutettava oli muut blogit-osio. Sivulle oli listattuna muita blogeja, jotka liittyvät eri tavoin Metropoliaan. Ulkoasullisesti sivu haluttiin pitää samassa linjassa kuin etusivu ja blogit-sivu. Varsinkin blogit-sivu oli mallina sivua tehdessä. Sisältö lisättiin täysin Wordpressin tekstieditorin kautta. Jokaiselle blogille tehtiin oma kuva, joka lisättiin tekstieditoriin (kuva 10 kohta 1). Kohdasta 2 näkee, että blogit on jaettu omiin ryhmiinsä. Tekstieditorissa ryhmä muodostettiin niin, että ensin kirjoitettiin "otsikko 2" ryhmän nimi ja sen jälkeen lisättiin kuvat galleriana otsikon alle. Wordpressiin oli ladattu lisäosa nimeltä "WP Gallery Custom Links", jonka avulla pystyi kuvan

attribuutteihin lisäämään Internet-sivun osoitteen ja näin tekemään kuvasta linkin [WP Gallery Custom Links 2012].

Kuva 10. Blogisivuston ulkopuolisten blogien esittely

Kuvan attribuutteihin oli lisätty myös sivun nimi, joka tulostui kuvan alle muut blogit-sivulla. Tällä menetelmällä lisättiin jokainen ryhmä sivulle. Sen jälkeen muokattiin sivua CSS:n avulla, ja siitä tehtiin lähes samanlainen kuin blogit-sivusta. Muutoksia jouduttiin tekemään lähinnä vain sivun fontteihin. Lopuksi määriteltiin kuva-alueet niin, että kuvat pysyivät aina toisissaan kiinni. Samaa jQuerya hyödyntävää funktiota käytettiin kaikilla muillakin sivuilla.

4.4 Blogipostaus

Yksittäisen blogipostaukseen Hickory-teema tarjosi hyvät perusvaihtoehdot. Yleisen blogipostauksen lisäksi tarjolla oli postaus videolla, postaus valokuvagallerialla, arvostelupostaus ja musiikkipostaus. Jokaisesta postaustyyppistä oli myös normaali ja täysleveys versio.

Lähtökohtana oli, että tekstikenttä haluttiin pitää kapeana, joten tilaajan kanssa päädyttiin ratkaisuun, että käytettäisiin vain normaalileveää versiota. Tämä tarkoitti, että teks-

tikentän ja sivupalkin maksimileveys oli 990 pikseliä. Ensimmäisenä täytyi ratkaista postauksen kuvaongelma. Jokaisessa postauksessa täytyi olla vähintään yksi kuva. Etusivun ruudukkokuva varten postaus tarvitsi artikkelikuvan. Tämä tarkoitti, että bloggaajan täytyi valita yksi kuva postaukselle. Artikkelikuvaa pystyi myös hyödyntämään tekstikentässä. Sivupohjaan lisättiin funktio, jolla artikkelikuva näkyisi postauksessa heti otsikon alla ennen tekstiä.

Alkuperäisessä versiossa otsikon yläpuolella oli kategoria ja kommenttien määrä. Tilaa-ajan mielestä kategorian näkyminen ylhäällä ei ollut tyylin kannalta hyvä vaihtoehto, joten se päädyttiin poistamaan kokonaan postauksesta. Kategorian poistamis päätöstä vahvisti myös sallittujen kategorioiden määrä. Yksittäisellä postauksella saattoi olla jopa viisi kategoriaa ja niiden kaikkien luetteleminen olisi rikkonut ulkoasun sääntöjä, mikä olisi tuonut haasteita responsiivisessa toteutuksessa. Kommenttien määrä jätettiin, koska se taas sopi ulkoasuun hyvin. Otsikon muutokseen kuului ainoastaan fontin muuttaminen Slaboksi, joka on sama kuin jokaisen sivun yläosassa olevan sivun esitelytekstin fontti.

Alkuperäisessä versiossa otsikon alla oli kirjoittajan nimi, mahdollisen Twitter-tilin linkki ja julkaisuajankohta. Koska ei ollut mitään varmuutta, että kaikilla kirjoittajilla olisi Twitter-tiliä, päädyttiin sen poistamiseen otsikon alta. Kirjoittajan nimen edellä oli englanninkieleen sopiva ”by”, joka myös poistettiin, koska blogin pääkielenä oli suomi. Julkaisuajankohdan esityksen muutin pelkästään numeroita käyttävään muotoon. Alkuperäisessä versiossa oli käytössä tapa, jossa ensiksi oli kirjoitusmuodossa kuukausi, sen jälkeen päivämäärä ja vuosi. Nimen ja julkaisuajankohdan fontti muutettiin blogissa yleisesti käytettyyn Arimoon. Otsikon alle siirtyneeseen postauksen artikkelikuvaan lisättiin ehtolause, joka tarkistaa, onko kuvalla mahdollisesti kuvatekstiä. Jos kuvateksti löytyy, se lisätään kuvan alapuolelle. Sivun leipäteksti pysyi lähes muuttumattomana alkuperäiseen versioon verrattuna.

Leipätekstin alapuolelle lisättiin tykkäyspainike, jolla haluttiin aktivoida lukijoita. Toteuttajan kokemukset muista sosiaalisista medioista olivat, että kynnys postauksen tykkäämiseen oli paljon pienempi kuin postauksen kommentointiin. Tykkäystoimintoa varten löytyi hyvä lisäosa nimeltä WP ULike [WP ULike 2014]. Tykkäyspainikkeen ulkomuodoissa ja toiminnallisuudessa haluttiin sen muistuttavan paljon Facebookin vastaavaa painiketta. Painike oli ulkoasultaan harmaa painike, jossa oli keskellä käsi peukalo ylöspäin. Lukija pystyi tykkäämään postauksesta ja perumaan tykkäyksen. Kuten Fa-

cebookissakin, painikkeessa ei ollut ominaisuutta, jolla olisi voinut kertoa, ettei pidä postauksesta. Tykkäyspainike oli myös jokaisessa blogipostauksen kommentissa.

Alkuperäisessä versiossa tykkäyspainikkeen alla oli avainsanat, mutta tilaajan mielestä jakopainikkeet sopivat paremmin heti tykkäyspainikkeen alle. Teemasta oli oma jakomoduulinsa, mutta sen rajallisten jakomahdollisuuksien takia päädyttiin hyödyntämään Wordpresseissä yleisesti käytettyä AddToAny-lisäosaa. Se mahdollistaa postauksen jakamisen yli 100 eri sosiaaliseen mediaan. [AddToAny Share Buttons 2007.] Jakopainikkeiden alla oli uudelleen sijoitetut avainsanat, joiden ulkoasua ei muutettu laisinkaan alkuperäiseen teemaan verrattuna.

Jokaisessa postauksessa oli kommentointikenttä, josta haluttiin tehdä myös helpommin lähestyttävä. Vanhassa versiossa kommentoimaan pystyi vain, jos käytti omia Facebook-tunnuksia. Uudessa Facebookiin kirjautumisen pakollisuus haluttiin jättää pois, jotta postauksia pystyisi kommentoimaan anonyyminä. Teeman alkuperäiseen kommenttikenttään verrattuna muutoksia tuli kenttien järjestykseen ja kenttien selitysten sijoituspaikkoihin. Viestikenttä siirtyi alimmasta ylimmäksi, ja tekstikenttien selitykset siirtyivät kenttien vasemmalta puolelta yläpuolelle. Sähköpostikenttään lisättiin teksti, jossa neuvottiin jättämään sähköpostiosoite, jos halusi varmistaa vastauksen saannin.

Alkuperäisessä teemassa oli osio, jossa ehdotettiin lukijalle muita postauksia, jotka kiinnostaisivat häntä. Moduulin funktio valitsi ehdotettavat postaukset kategorian mukaan. Blogi kuitenkin tarvitsi moduulin, joka ehdotti postauksia avainsanojen perusteella, koska blogin järjestelmässä postaukset yksilöitiin avainsanojen avulla. Ongelman ratkaisi lisäosa Contextual Related Posts, jonka Shortcodin lisättiin yksittäisen blogipostauksen sivupohjaan teeman oman suosittelumoduulin tilalle [Contextual Related Posts 2009; Shortcode 2008]. Ulkoasultaan se muokattiin muistuttamaan alkuperäistä moduulia. Kuvia oli kolme, ja niiden alla luki postauksen nimi ja julkaisupäivämäärä.

4.5 Sivupalkki

Sivun sisältö on jaettu kahteen vierekkäiseen osaan, jotka ovat edellä mainitut sivun sisältöosa ja sivupalkki. Kun sivuleveys pienenee, sivupalkki siirtyy sisältöosion alle. Sivupalkin osioita kutsutaan Wordpressissä nimellä pienoishjelma, ja niitä voi ladata Wordpressiin samalla tavalla kuin lisäosia [WordPress Widgets 2016]. Eri sivuille voi

personoida omanlaisia sivupalkkeja, riippuen sivun tarpeista. Metropolian blogit käyttävät kolmea erilaista sivupalkkiversiota.

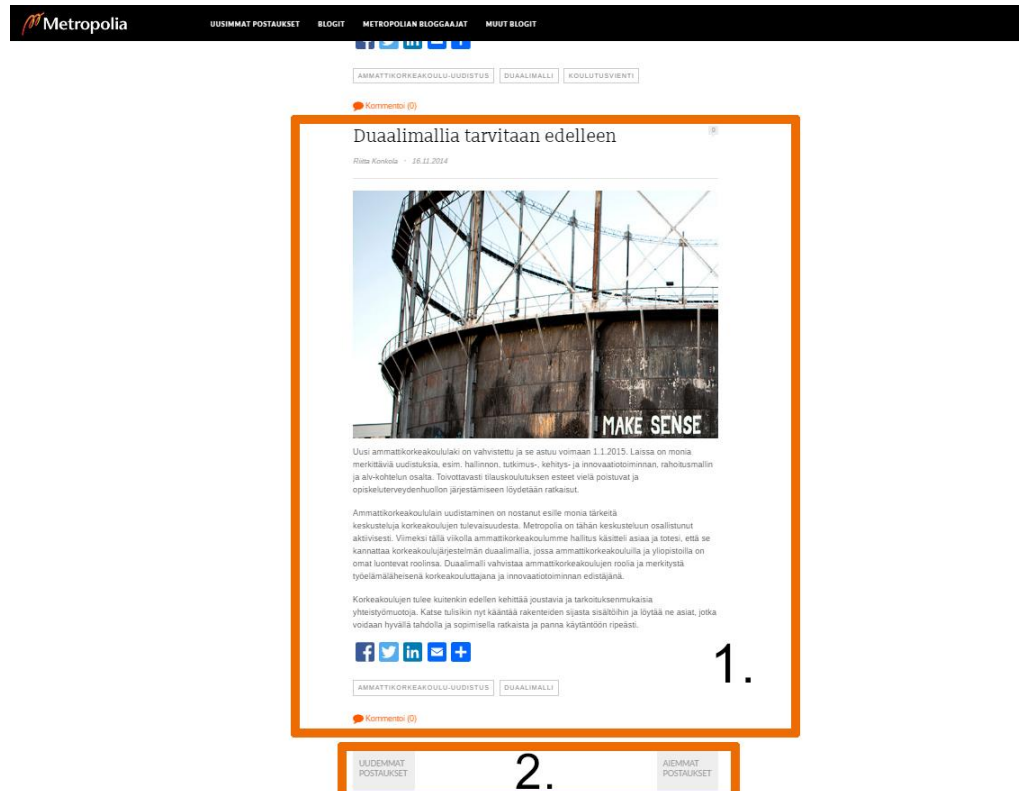
Sivupalkin ylimpänä osana on postaukseen määritellyn kirjoittajan esittely. Alkuperäisessä teemassa kirjoittajan esittely oli jakopainikkeiden alla sisältöosiossa. Kirjoittajan esittelyn haluttiin siirtää ylemmäksi sivulla, ja tähänärkevin vaihtoehto oli sijoittaa esittely sivupalkkiin. Ensimmäinen ajatus oli sijoittaa kirjoittajan esittelyn moduulin koodi käsin sivupalkin alkuun. Ongelmaksi tuli kuitenkin se, että esittely ilmestyi kaikille muillekin sivuille, joissa sivupalkki oli, mutta kirjoittajan esittely ei olisi ollut tarpeellinen. Ongelman ratkaisemiseksi päädyttiin tekemään moduulista oma pienoishjelma, jonka pystyi sitten Wordressin omassa sivupalkinmuokkaus näkymässä sijoittamaan minne tahansa sivupalkissa. Esittelyn kuva ja teksti ovat samat kuin bloggaajat-sivulla. Somepainikkeet on sijoitettu hiukan eri paikkaan kuin bloggaajat-sivulla.

Bloggaajan alla sivupalkissa haluttiin esitellä blogin kolme uusinta postausta. Tähän löytyi suoraan Hickorylta valmis pienoishjelma, johon pystyi määrittelemään halutun määrän esitettäviä postauksia. Tilaajan kanssa päädyttiin kolmeen, koska sinua saataisi kiinnostaa -osiossakin oli esittelyssä kolme postausta. Kolmanneksi sivupalkkiin tuli arkisto-osio, johon postaukset oli jaettu vuosiin ja vuosien sisällä kuukausiin. Vimpaimen nimi oli jQuery Archive List [Useche 2009]. Viimeisenä sivupalkissa oli ”avainsanapilvi”, johon oli listattu kaikki blogissa käytetyt avainsanat aakkosjärjestyksessä. Mitä useammassa postauksessa avainsanaa oli käytetty, sitä isompana sen näkyi pilvessä. Vimpain, jonka avulla avainsanapilvi luotiin, oli nimeltään Ultimate Tag Cloud [Andersson 2010]. Syy, miksi avainsanapilvi oli sivupalkin vimpainten järjestyksessä viimeisenä, oli sen koon vaihtelu. Kaikkien muiden vimpainten pystysuuntainen koko pysyi aina lähes samana, mutta avainsanapilvi todennäköisesti kasvaa jatkuvasti, mitä enemmän postauksia julkaistaan blogiin. Alimpana se ei riko sivupalkin sommittelua.

4.6 Yksittäisen blogin etusivu

Kun päätason sivut (etusivu, bloggaajat, blogit ja muut blogit) ja yksittäisen postauksen sivu olivat valmiit, siirryttiin yksittäisen blogin etusivun muokkaamiseen. Teema tarjosi samantyyppisen ruudukkoratkaisun kuin sivuston etusivulla oli. Tilaaja ei kuitenkaan halunnut toista samanlaista ruudukkoa sivustolle. Toinen ruudukko olisi tuonut sivuston käyttöön monimutkaisuutta, varsinkin mobiililaitteissa. Tilaaja oli ihastunut muilla blo-

gisivustolla yleisessä käytössä olevaan tyyliin, jossa postaukset ovat allekkain sivulla. Kuten kuvan 11 kohdasta 1 näkee, tyylistä on helppo lukea peräkkäisiä postauksia, eikä postauksesta toiseen tarvitse hyppiä.

Kuva 11. Yksittäisen blogin etusivun viimeinen postaus ja navigaatiopainikkeet.

Postaukset allekkain listaavaa tyyliä ei suoraan löytynyt teemasta, joten sellainen täytyi rakentaa. Tyylin tekeminen aloitettiin käyttämällä yksittäisen postauksen sivupohjaa aihiona. Löytyi tutoriali, jonka avulla sivulle postaukset tulostautuivat yhdelle peräkkäin. Parametreja muuttamalla onnistuttiin tulostamaan yksittäiselle sivulle kolme postausta. [Pataki 2013.] Tilaaajan kanssa päädyttiin kolmeen postaukseen siva kohti. Postausten haluttiin olevan luettavia, mutta joitain ominaisuuksia jätettiin yksittäisen postauksen sivulle.

Kommentit eivät näkyneet etusivulla siitäkään syystä, että ne olisivat rikkoneet jälleen kerran sivun ulkoasua. Joissain postauksissa saattoi olla monia kommentteja, ja tällöin sivun pituus saattaisi venyä turhan pitkäksi. Kommenttien tilalla etusivulla oli linkki, josta pääsi suoraan kommentoimaan postausta. Linkissä myös näkyy, jos postausta oli kommentoitu jo monta kertaa. Sinua saattaisi kiinnostaa -ehdotukset jäivät myös postauksen omalle sivulle. Näillä karsimisilla sivu saatiin pysymään kompaktina.

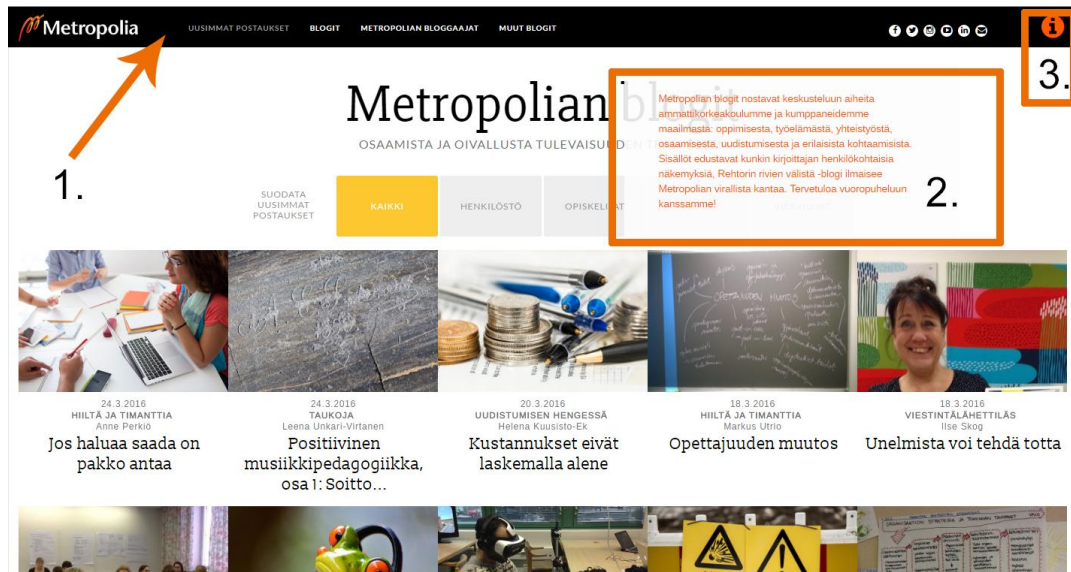
Kolmen postauksen jälkeen sivun alareunassa (kuva 9 kohta 2) olivat painikkeet, joista pääsi uudempiin tai vanhempiin postauksiin. Painikkeet olivat tyyliältään samantyyllisiä kuin etusivun suodatus- ja sivupainikkeet. Sivupalkki oli muuten sama kuin yksittäisen postauksen sivupalkki, paitsi että bloggaajan esittelykohdassa esitellään kaikki blogissa kirjoittavat bloggaajat. Tätä varten jouduttiin tekemään toinen versio blogisivustoa varten tehdystä vimpaimesta. Ensimmäinen vimpain tulosti vain kyseisen postauksen kirjoittajan. Tämä toinen vimpain hakee blogin kaikki kirjoittajat ja esittelee heidät allekkain sivupalkissa.

Avainsanat, jotka ovat jokaisen yksittäisen postauksen lopusta ja sivupalkin avainsanapilvestä, ovat linkkejä sivulle, jossa esitellään kaikki samaa avainsanaa käyttävät postaukset kyseisestä blogista. Sivun ulkoasu alkuperäisessä teemassa oli lähes sama, kuin blogin etusivun. Kun lapsiteemassa blogin etusivua oli muokattu erinäköiseksi, oli järkevää myös muuttaa avainsanasivu muistuttamaan blogin etusivua. Avainsanasivun työstämisessä käytin paljon osia blogin etusivusta. Alkuperäisessä versiossa oli jo valmiina while-silmukka, jonka sisälle lisätiin samat koodin osat kuin blogin etusivun while-silmukan sisällä oli. Avainsana-sivun muutostyöt olivat suhteellisen yksinkertaiset ja nopeat. Lopuksi määriteltiin sivu käyttämään samaa sivupalkkia kuin etusivu käytti.

5 Sivuston toiminnallisuudet

5.1 Sivuston navigaatiopalkki

Jokaisen sivun yläosassa ja kuvan 12 kohdassa 1 olevan navigaatiopalkin haluttiin alusta alkaen toimivan niin sanottuna ”sticky barina”. Se tarkoittaa, että sivua alaspäin vieritettäessä navigaatiopalkki kulkee koko ajan sivun yläreunassa mukana, ja näin se on jatkuvasti käytettävissä. [Norton 2015.]

Kuva 12. Navigaatiopalkista esille tuleva huomioteksti.

Hickory-teema tarjosi kolme eri ulkoasua navigaatiopalkille, mutta vain yhdessä niistä oli sticky bar -ominaisuus. Navigaatiopalkin ulkoasun valinta oli siis varsin yksinkertainen prosessi. Seuraava haaste oli saada näkymään sama navigaatiopalkki kaikissa blogeissa. Wordpressin oletusasetus on, että jokaisella blogilla on omat linkit navigaatiopalkissa. Tavoitteena oli saada navigaatiopalkkiin pelkästään ylimmän tason sivut. Tähän ongelmaan auttoi Wordpressin ominaisuus, jonka avulla pystyin vaihtamaan blogia keskellä koodia. Funktion nimi oli switch to blog, ja se toimi niin, että kirjoitin PHP:n switch_to_blog ja sen jälkeen heti perään suluissa sen blogin id:n, johon blogiin halusin vaihtaa. Komennon jälkeen kaikki tieto haetaan kyseisestä blogista. Tässä tapauksessa kirjoitettiin komento, jonka avulla haetaan navigaatiopalkki. Kun tarvittavat komennot on tehty, on tärkeää palata takaisin alkuperäiseen blogiin. Se onnistuu komennolla `restore_current_blog`. [Function Reference/switch to blog 2016.]

Sivujen lisäksi navigaatiopalkissa oli linkit kaikkiin sosiaalisen median palveluihin, joista Metropolia Ammattikorkeakoulun löytää. Kuten lähes kaikkien elementtien kanssa, navigaatiopalkin responsiivisuus aiheutti ongelmia. Metropolian logon lisääminen palkkiin rikkoi teeman alkuperäisen responsiivisen sommittelun. Logon kokoa ja paikkaa täytyi muuttaa siitä riippuen, minkäkokoinen näyttö oli käytössä. Ainoa ominaisuus, jota ei tarvinnut muokata alkuperäisestä, oli mobiilissa näkyviin tuleva sivujen pudotusvalikko.

Tilaja halusi tuoda selvästi esille, etteivät blogit edusta Metropolia Ammattikorkeakoulun näkemystä. Tällä haluttiin kertoa lukijalle, että vaikka bloggaajat kirjoittavat Metro-

polian alaisuudessa, he kirjoittavat blogeissaan omina itsenään tuoden niissä esille omia näkemyksiään. Täytyi löytää ratkaisu, joka ei rikkoisi sivujen ulkoasua, mutta olisi kuitenkin selkeästi esillä. Navigaatiopalkki oli ainut sivuston elementti, joka näkyi jokaisella sivulla. Tästä syystä se oli luonteva paikka viestille. Kuten kuvan 12 kohdasta 3 näkyy, päädyttiin ratkaisuun, jossa oikeaan nurkkaan lisättiin huomiota herättävä oranssi pallo. Kun hiiri viedään sen päälle, esiin tulee näkemyksestä kertova viesti (kohta 2). jQueryn hover-funktio, jonka avulla teksti tulee esiin, ei toimi mobiilissa. Tämän takia täytyi luoda JavaScript-funktio, joka tunnistaa onko sivusta käytössä työpöytä- vai mobiiliversio. Mobiilissa painike toimii jQueryn show- ja hide-funktioiden avulla. [.hide() 2010; .Show(). 2010.]

5.2 Sivuston kieleistäminen

Wordpress on käännetty lähes täydellisesti 60 kielelle. Täydellisesti käännettyjä on kahdeksan ja loppujen 52:n käänносprosentti on yli 95. [Translation Teams 2016.] Tämä siis tarkoittaa sivuston hallintapaneelin käänнöstä. Isolla sivustolla saattaa olla erikielisiä osia. Osa teemoista tukee kääntämistä, jolloin teemaan voidaan ladata valmis käänнös tai tehdä käänнös itse. Metropolian blogit -sivustolla oli blogeja suomen ja englannin kielellä. Käytössä oleva Hickory-teema oli tehty kääntämistä tukevaksi. Ajatuksena oli, että teema käyttäisi sitä kieltä, millä sen postaukset oli kirjoitettu. Koska teemasta oli jo englanninkielinen versio, ei tarvinnut kuin kääntää blogi suomen kielelle. Teemasta ei löytynyt valmista käänнöstä suomen kielelle, joten käänнös täytyi tehdä. Käänнöksen helpottamiseksi ladattiin Poedit-niminen ohjelma [Poedit 2016]. Käänнöksen olisi myös voinut tehdä perinteisellä tekstieditorilla, mutta Poeditin avulla kääntäminen oli helpompaa ja nopeampaa. Alkuperäisestä teemasta kopioitiin kielitiedosto. Wordpress käyttää .po-kielitiedostoa käänнöksen luomiseen. Tiedosto tulee nimetä Wordpressin määrittämällä tavalla, jotta se toimisi teemassa. Kun kielitiedostosta löytyneet englanninkieliset sanat ja lauseet oli käänнetty suomeksi, tallennettiin nimellä ”fi.po”. Sovellus loi samalla ”fi.mo”-tiedoston, joka mahdollistaa käänнöstiedoston toiminnan Wordpressissä. [Domingo 2015.] Lopuksi lisättiin käänнöskansio functions.php-tiedoston kautta käyttöön. Tämä tekee mahdolliseksi sen, että jos tulevaisuudessa tulee tarve kääntää teema vielä jollekin muulle kielelle, ei tarvitse kuin tehdä siitä käänнöstiedostot (.po ja .mo), lisätä ne kielikansioon ja valita blogille käänнöstä vastaava kieli blogin asetuksista.

5.3 Kirjoittajan käyttöliittymä

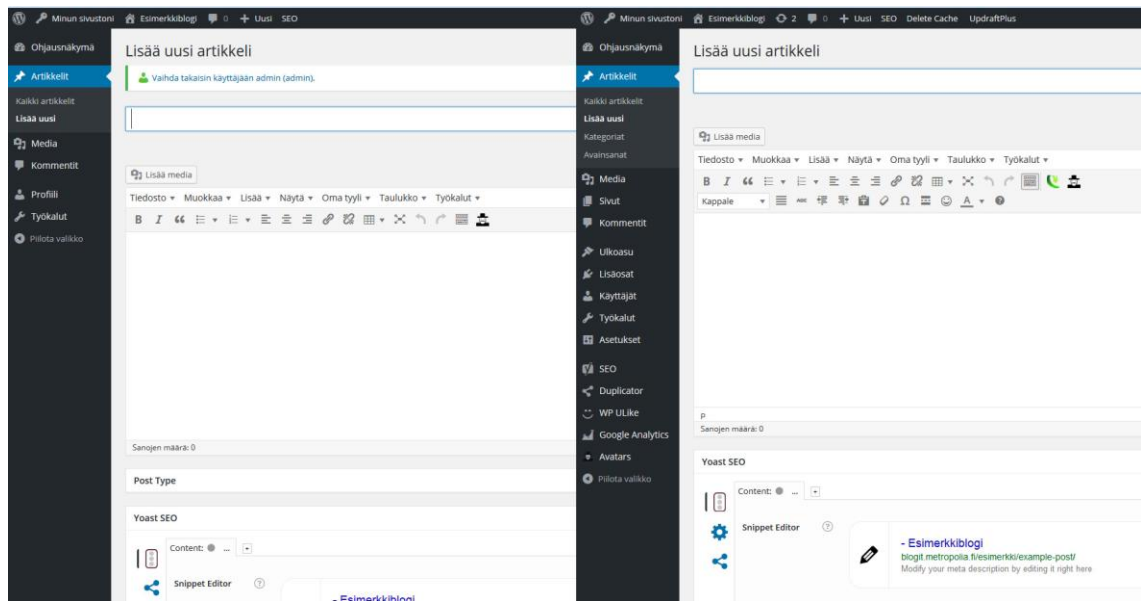
Jokaisella kirjoittajalla oli omat käyttäjätunnukset blogin käyttöliittymään. Koko sivuston ylläpitäjällä eli niin sanottu super adminilla oli pääkäyttäjän oikeudet kaikkialla sivustolla. Super admin -käyttäjä on saatavilla vain silloin, kun Wordpressistä on multisite-ominaisuus käytössä. Kirjoittajien oikeudet rajoittuivat vain niihin blogeihin, joissa he kirjoittavat. Wordpress tarjoaa viisi eri käyttäjätasoa, joiden oikeudet vaihtelevat.

Taulukossa 2 ylimpänä näkyviä tilaaja- ja avustajatasoja ei käytetty blogissa ollenkaan. Blogin kirjoittajille annettavat oikeudet riippuivat heidän asemastaan ja aktiivisuudestaan. Kirjoittaja, joka kirjoitti vain omalla nimellään sai kirjoittajan oikeudet. Kuitenkin joissain tilanteissa kirjoittajan oli tarpeen päästä käsiksi blogin muiden kirjoittajien postauksiin, ja tällöin hänelle annettiin pääkirjoittajan ominaisuudet.

Taulukko 2. Blogin käyttäjätasot.

Käyttäjätaso	Oikeudet sivustolla
Tilaaja	Pystyy vain muokkaamaan omaa profiiliaan
Avustaja	Kirjoittaa artikkeleita. Ei pysty julkaisemaan niitä
Kirjoittaja	Julkaisee ja hallitsee omia artikkeleita
Päätoimittaja	Julkaisee ja hallitsee kaikkia artikkeleita sekä luo sivuja
Pääkäyttäjä	Hallitsee kaikkia toiminnallisuuksia

Pääkäyttäjä-tasolla käyttöliittymä näytti paljon monimutkaisemmalta (kuva 13 oikea puoli) kuin muilla tasoilla. Suunnitteluvaiheessa yksi tärkeimmistä aiheista oli se, että postauksen kirjoittamisen ja julkaisemisen piti olla yksinkertaista. Syynä tähän toivomukseen oli bloggaajien välillä suuresti vaihteleva taitotaso ja heidän kokemansa kynnyksen opetella uuden järjestelmän käyttöä. Tästä syystä kirjoittajan ja päätoimittajan käyttöliittymän ulkoasun yksinkertaisuus (kuva 13 vasen puoli) oli erittäin toivottu asia.

Kuva 13. Vasemmalla kirjoittajan näkymä ja oikealla pääkäyttäjän käyttöliittymä.

Vanhassa versiossa oli havaittavissa erilaisia käyttäjätottumuksia blogin kirjoittamisessa. Siksi uudessa blogissa haluttiin yhdenmukaistaa toimintatapoja. Aikaisempien kokemusten ja resurssien vähyyden takia ei pidetty järkevänä bloggaajien kouluttamista blogin uusiin toimintatapoihin. Ratkaisu oli lisäosa nimeltä Requirements Checklist, joka niin sanotusti pakottaa kirjoittajan tekemään tietyt asiat, ennen kuin sallii postauksen julkaisun [Requirements Checklist 2015]. Metropolian blogissa vaatimuksina olivat

- otsikko
- sisältöä tekstikentässä
- artikkelikuva
- ainakin yksi kategoria
- 3–10 avainsanaa.

Uudessa teemassa oli tarjolla erilaisia postaustyyppejä. Tavallisen postauksen lisäksi tarjolla olivat video-, galleria-, arvostelu- ja musiikkityyppi. Näistä tyypeistä tavallisen lisäksi olettavasti eniten käytetään video- ja galleriatyyppiä. Niiden ero tavalliseen tyyppiin on otsikon alla olevan artikkelikuvan korvaava video tai galleria. Video voi olla laadittuna palvelimelle, tai se voidaan upottaa suoraan Vimeosta ja Youtubesta. Galleriassa kuvat ovat kuvakarusellissa, ja niitä voi selailta edestakaisin.

Kommentti-välilehdestä voi hallita kaikkia omien postausten kommentteja. Kirjoittaja saa viestin sähköpostiinsa aina, kun joku kommentoi hänen postaustaan. Kommenttien lukemisen lisäksi niihin pystyy vastaamaan tai niitä pystyy jopa poistamaan, jos kommentti on jostain syystä esimerkiksi asiaton. Blogiin on asennettu roskapostin suodatin nimeltä Akismet, joka automaattisesti poistaa kaikki roskapostikommentit. Roskapostin suodattimella on tärkeä rooli, koska uudessa blogissa kommentointia haluttiin helpottaa avaamalla kommentointi kaikille avoimeksi. [Akismet 2005.] Vanhassa blogissa pystyi kommentoimaan vain omalla Facebook-profiililla. Autentikoinnin puuttumisen takia roskapostia tulee huomattavasti enemmän kuin sen kanssa.

5.4 Blogin yhteiset kuvat

Kirjoittajille haluttiin tarjota käyttöön yleisiä Metropolian brändikuvia. Niiden pääasiallinen käyttökohde oli postauksen julkaisemiseen vaadittava artikkelikuva. Kuvat olivat kooltaan optimoituja blogia varten, eli 620 pikseliä leveitä ja 420 pikseli korkeita. Ne olivat ammattilaisten ottamia ja niihin oli kaikki käyttöoikeudet. Brändikuvilla pyrittiin varmistamaan blogin ulkonäön tyylikkyys ja kuvien laillinen käyttö. Varsinkin kuvien käyttöoikeuksissa huomattiin eri bloggaajien välillä eroja. Jotkut tiesivät hyvin, oliko heillä oikeus käyttää kuvaa, kun taas jotkut lisäilivät kuvia, joihin heille ei ollut mitään oikeutta. Yhteisillä kuvilla pyrittiin myös helpottamaan bloggaajien postauksen tekemistä. Kun käytössä olivat helposti saatavilla olevat yhteiset kuvat, ei mene ylimääräistä aikaa kuvan etsimiseen.

Vanhassakin blogissa oli käytössä yhteiset kuvat. Suurin ongelma oli kuvien sijoittaminen palvelimella. Wordpress ei salli blogien käyttää toisten blogien kuvia. Yksi vaihtoehto on ladata kuvat jokaiseen blogiin, mutta se on työläs ja epäkäytännöllinen tapa. Blogiin oli ladattu lisäosa Network Shared Media, jonka avulla blogit pystyivät käyttämään toistensa kuvia. Lisäosan avulla kuvia ei tarvinnut ladata jokaiseen blogiin, vaan kuvat ladattiin vain yhteen blogiin. [De Keijzer 2012.] Lisäosa toimi hyvin vanhassa: sen avulla pystyi lisäämään kuvia editorikenttään. Uudessa blogissa haasteeksi muodostui se, ettei lisäosan avulla voinut lisätä yhteisiä kuvia artikkelikuvaksi.

Wordpressin lisäosakirjastosta ei löytynyt korvaavaa lisäosaa, jossa olisi ollut artikkelikuvaominaisuus. Lopulta löytyi Internet-sivusto, joka myi lisäosaa, jossa oli artikkelikuvaominaisuus. Lisäosa maksoi 49 dollaria, ja tilaaja oli valmis ostamaan sen. [Griffin

2015.] Tilauksen jälkeen lisäosan asentamisessa blogiin oli useita haasteita. Ensin sen lataaminen sivustolta ei onnistunut. Lataaminen onnistui vasta, kun sivuston ylläpitäjään oltiin oltu yhteydessä. Asennuksen jälkeen lisäosa näytti samalta, kuin vanha ilmainen versio. Lopulta jouduttiin tekemään ei-suositeltava toimenpide ja muokkasinkin lisäosan koodia. Muokkaamisen jälkeen lisäosa lopulta toimi niin, kuin sen oli tarkoitus.

5.5 Uuden blogin luonti

Suunnitteluvaiheessa oli selvää, että uudistuksen jälkeen blogiin olisi tulossa uusia bloggaajia ja blogeja. Asia täytyi pitää jatkuvasti mielessä, kun uutta blogia tehtiin. Uuden bloggaajan ja blogin luomisen tulisi olla niin yksinkertaista, että sen osaisi tehdä kuka tahansa. Tämä toivomus tuli tilaajalta, koska bloggaajien ja blogien lisäämisestä vastasi blogien koordinoija, jolla ei ollut aikaisempaa kokemusta Wordpressin käyttämisestä.

Blogin luominen alusta alkaen oli erittäin aikaa vievä ja työläs tehtävä. Käytössä oli useita lisäosia ja jokaisen asetukset täytyi asettaa käsin. Moniosaisessa tehtävässä oli myös iso virheiden riski virheille. Prosessin nopeuttamista varten löytyi lisäosa, jonka avulla olemassa oleva blogi pystyttiin kopiomaan ja sille voitiin antaa uusi nimi. Lisäosan nimi oli Blog Copier [Blog Copier 2012]. Lisäosan testausvaiheessa tuli esille ongelma. Uuteen blogiin kopioituivat myös kaikki käyttäjät, mediatiedostot ja postaukset kopioidusta blogista. Ratkaisu tähän oli blogipohja, eli blogi ilman minkäänlaista sisältöä. Sivustolle luotiin uusi blogi nimeltä esimerkki, jossa oli kaikki samat asetukset kuin muissakin blogeissa. Siinä ei ollut kuitenkaan minkäänlaista sisältöä, joten kun Blog Copierin avulla siitä tehtiin kopio, näin uusi blogi oli lähes valmis bloggaamista varten.

Blogi tarvitsi enää bloggaajat bloggaamista varten. Bloggaajia pystyi lisäämään muista blogeista tai luomaan kokonaan uuden bloggaajan. Bloggaajan luonti käyttää Wordpressin omaa käyttäjän luontia, eikä siihen ole tehty mitään muutoksia. Ainoa ylimääräinen asia oli bloggaajan kuvan lisääminen. Bloggaajat-sivulla ja sivupalkissa olevan bloggaajan esittelykuva haetaan blogisivuston ylimmältä tasolta. Tämä tarkoittaa, että kun bloggaaja luodaan blogiin, jänät lisätään myös ylimmän tason käyttäjälistaan. Tästä syystä bloggaajan kuva tulee lisätä bloggaajan ylimmän tason käyttäjätietoihin eikä blogin käyttäjätietoihin. Lopuksi bloggaajan ja blogin luomisesta tehtiin yksityiskohtai-

nen ohje, jonka avulla joku ulkopuolinenkin pystyisi tarvittaessa luomaan uuden bloggaajan ja käyttäjän.

5.6 Sivuston optimointi ja suojaus

Sivuston alkaessa olla kunnossa pääkomponenttien osalta oli aika alkaa hienosäätää sitä. Ensimmäisenä sille tehtiin suorituskykytesti. Testiin käytettiin gtmatrix-sivuston (<https://gtmatrix.com/>) testiä. Testistä tuli selväksi, että sivusto tarvitsi optimointia. Välimuistin käyttö oli sivustolla vähäistä. Sen avulla voisi helposti saada nopeutettua sivujen lataamista. Tätä varten Wordpressiin suositeltiin lataamaan yleisesti käytössä oleva WP Super Cache -lisäosa [WP Super Cache 2009]. Lisäosassa oli yksinkertaiset ohjeet, joiden avulla sivusto saatiin hyödyntämään selaajien selainten välimuistia. Lisäosan ajatus on hyödyntää selainten välimuistia niin, että se tekee ensimmäisellä vierailukerralla selaimen välimuistiin vierailusivusta staattisen html-sivun. Näin toisella vierailukerralla sivun latautuminen on huomattavasti nopeampaa. Ominaisuutta ei kuitenkaan suositella kaikille sivuille. Esimerkiksi etusivu ja blogit-sivut lakkasivat toimimasta oikein, kun niillä käytti välimuistista ladattua versiota. Toinen toimenpide oli kaikkien JavaScript- ja CSS-tiedostojen minimoiminen. Näillä kahdella toimenpiteellä sivustosta saatiin huomattavasti nopeampi.

Blogit tarvitsi myös suojausjärjestelmän. Vanhassa blogissa ollut Acunetix WP Security lopetti toimintansa kesken sivuston uusimisen [Acunetix WP Security 2008]. Diagnoosi oli, ettei Wordpressin uusin päivitys enää toiminut kunnolla lisäosan kanssa. Tilalle löytyi lisäosa nimeltä Wordfence [Wordfence Security 2011]. Lisäosa skannaa tietyn aikavälein sivuston läpi etsien virheitä, turvallisuusriskejä ja viruksia. Sen avulla pystyy myös estämään yksittäisten käyttäjien pääsyn sivustolle.

6 Testaus ja julkaisu

Blogin testaus aloitettiin 10.11.2015. Tieto blogin testauksesta jaettiin Metropolian bloggaajat -Facebook-ryhmässä. Ryhmään kuuluu 32 henkilöä, ja heistä suuri osa bloggasi Metropolian blogialustalla. Testauksessa haluttiin saada tietoa, kuinka sivuston julkinen puoli toimisi. Muutamia vanhalla blogialustalla bloganneita pyydettiin henkilökohtaisesti testaamaan blogin hallintapaneelia ja tekemään testipostaus.

Testaus tehtiin testipalvelimella, jonka osoite oli blogit-new.metropolia.fi. Palvelimelle pääsi vain Metropolian sisäisestä verkosta. Palautetta tuli parilta henkilöltä. Postausten leipätekstin kokoa toivottiin isommaksi. Myös muutamia virheitä ilmaantui. Osa linkeistä aukesi uudelle välilehdelle, vaikka niiden olisi pitänyt aueta samaan ikkunaan. Otsikoiden koot eivät myöskään olleet johdonmukaisia. Otsikkokokoko H2 oli H3:sta pienempi, vaikka niiden pitäisi olla päinvastoin.

Testausryhmä jäi toivottua pienemmäksi. Syiksi voidaan todennäköisesti laskea sivuston näkyvyys vain Metropolian verkossa. Tällöin sivustoa ei esimerkiksi voinut testata vapaa-ajalla. Kun palautetta ei enää tullut, päätettiin sivusto julkaista. Uusi blogialusta julkaistiin 7.12.2015.

Sivuston julkaisun jälkeen tuli lisää palautetta. Joukossa oli myös henkilöitä, joille oli kuukautta aikaisemmin ilmoitettu testausmahdollisuudesta. Pääosin ongelmat liittyivät postauksen julkaisuun, ja siksi päätettiin tehdä bloggaajille opetusvideo postauksen tekemisestä.

Palautetta tuli myös Google Analytics -tilastojen puuttumisesta. Jokaisessa blogissa olisi pitänyt olla oma Google Analytics -seurantakoodi, jotta sivuston liikennettä pystyttäisiin monitoroimaan. Blogiin ladattiin lisäosa Google Analytics Dashboard for WP, jonka avulla pystyttiin tarjoamaan bloggaajille tietoa kävijämääristä blogissa, ja se lisäsi seurantakoodin blogiin [Google Analytics Dashboard for WP 2013]. Tiedot näkyivät blogin ohjauspaneelissa, jonka bloggaaja ensimmäisenä näkee, kun hän kirjautuu sisään. Tuomalla esiin tilastoja blogista toivottiin myös, että se motivoisi bloggaajia kirjoittamaan tiheämmällä tahdilla.

Vanhan alustan kommenttikenttä, jossa kommentointiin tarvittiin Facebook-tunnukset, korvattiin uudessa avoimella kommenttikentällä. Muutoksessa kaikki vanhan blogin kommentoinnit katosivat. Asia oli tiedossa, ennen kuin muutosta lähdettiin tekemään. Kommentteja oli kuitenkin niin vähän, että niistä oltiin valmiita luopumaan. Bloggaajien mielipidettä asiasta ei kysytty. Tieto asiasta löytyi kuitenkin wiki-sivustolta, joka koski blogin muutostöitä.

7 Yhteenveto

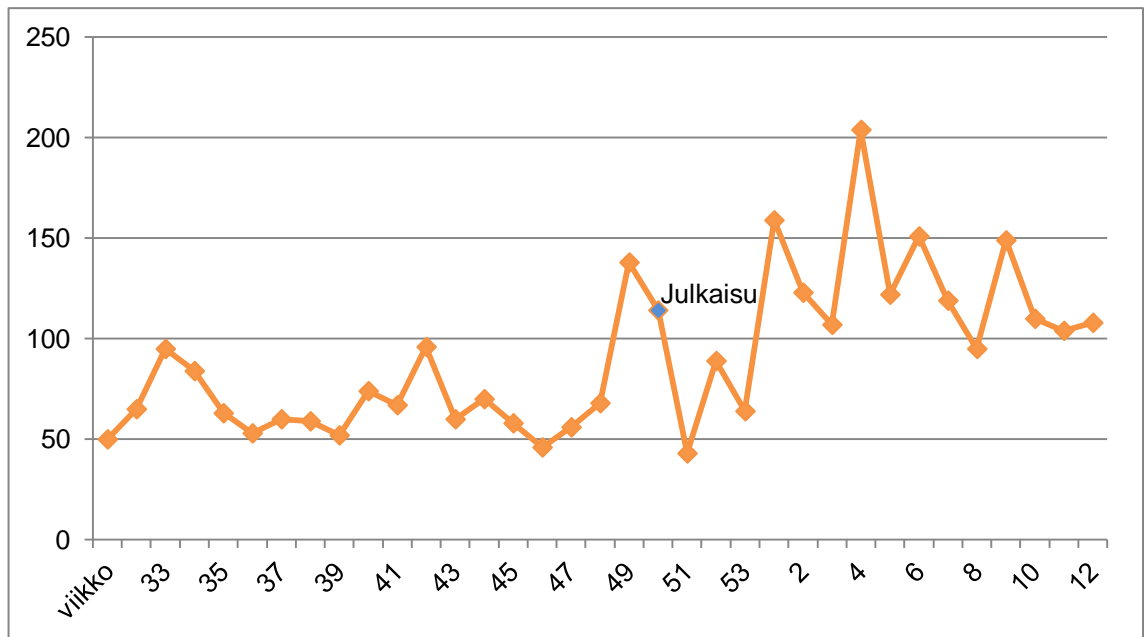
Metropolian blogisivuston uudistuksesta sen toteuttajana työsuhteessa jäi päällisin puolin positiivisia tuntemuksia. Kielteistä palautetta sivustosta ei ole tullut, ja itse koin onnistuneeni projektissa hyvin. Jälkikäteen tarkasteltuna projektissa kaikki ei mennyt aivan suunnitelmien mukaisesti, mutta itse olin jo etukäteen asennoitunut siihen, että projektin aikana vastaan tulee erilaisia haasteita. Johdannossa kerroin omista tavoitteistani, jotka kohdistuivat projektiin:

Omaksi tavoitteekseni asetin aikataulussa pysymisen, koska projekti oli ensimmäinen täysin yksin tehty projekti. Toivoin myös näkeväni, että uudistuksen jälkeen blogin kävijämäärät kasvaisivat ja sivustona blogit.metropolia.fi olisi helppokäyttöinen.

Jos nyt lähtisin tekemään samankaltaista projektia, käyttäisin huomattavasti enemmän aikaa uuden sivuston suunnitteluun. Suunnittelun vähyden takia blogisivuston uudistukseen kuului paljon ylimääräistä työtä, joka joko poistettiin kokonaan sivustolta tai sitten se muokattiin useampaan kertaan uudestaan. Ylimääräisen työn takia projekti ei pysynyt tavoitteissa, jotka olin sille asettanut. Täysin uuden sivuston tekeminen olisi myös ollut järkevämpää kuin vanhan päälle tekeminen. Esimerkiksi projektin aloittaminen olisi ollut huomattavasti selkeämpää.

Sivusto on päällisin puolin helppokäyttöinen. Sen käyttö on miellyttävää myös mobiilissa. Varsinkin isokokoinen teksti on erittäin miellyttävää luettavaa, kun blogisivustoa käyttää älypuhelimella. Älylaitteille optimoitu responsiivinen ulkoasu oli kuitenkin julkaisun jälkeen yksi eniten työllistänyt sivuston osa. Käytön aikana siitä on edelleen löytynyt uusia pieniä korjauskohtia. Responsiivisen ulkoasun toteuttamiseen ja suunnitteluun olisi pitänyt käyttää enemmän aikaa.

Tavoitteissani oli myös saada uudistuksen myötä blogin kävijämäärät nousuun. Sivustolla oli jo ennen uudistusta webanalytiikkatyökalu Google Analytics, jonka avulla sivuston kävijämääriä oli helppo seurata. Kuten kuvasta 14 näkee, etusivun kävijämäärät ovat keskimäärin nousseet yli 50 käyttäjällä per viikko. Olen tuohon tulokseen erittäin tyytyväinen. Uudistuksen avulla bloggaajien määrä sivustolla lähti nousuun. Vanhalla blogisivustolla bloggaajia oli kahdeksan. Uudella blogisivustolla 25.4.2016 bloggaajien määrä oli noussut 24:ään.

Kuva 14. Yksittäiset vierailut blogisivuston etusivulla 1.8.2015–31.3.2016.

Lisäosien määrä olisi pitänyt pystyä pitämään pienempänä. Mitä enemmän lisäosia on asennettuna, sitä enemmän on asioita, jotka voivat mennä vikaan sivustolla [Fylan 2015]. Sivustolla oli 1.1.2016 käytössä yhteensä 43 lisäosaa, jotka kaikki olivat käytössä. Syynä tähän oli muun muassa tilaajalle luvatut ominaisuudet, jotka vaativat useiden lisäosien käyttöä. Vaihtoehtojen puutteen takia välillä jouduttiin käyttämään lisäosia, joiden yhteensopivuutta käytettävän Wordpress-version kanssa ei ollut testattu. Projektin aikana tulleista erilaisista pikkuvioista olisi päästy lähes eroon, jos lisäosia olisi ollut vähemmän. Selvästi huomasi, että blogin käyttäjät olivat valmiita antamaan palautetta vasta siinä kohdassa, kun ei ollut muita vaihtoehtoja kuin uuden alustan käyttäminen.

Sivuston kehittäminen ei lopu tähän. Sen puutteita korjataan aina, kun sellaisia löydetään, ja muutoksia tehdään käyttäjäpalautteen avulla. Pienien jatkokehitysaskelien avulla säästytään vanhan sivuston kohtalolta. Tällä saadaan sivuston elinkaarta pidemmäksi. Haasteena on pitää sivusto ulkoasullisesti asiallisen näköisenä. Uusien trendien mukaisten sivustojen luominen vaatii yleensä aivan uuden ulkoasun.

Projektina Metropolian blogisivuston uudistus oli erittäin antoisa ja samaan aikaan myös haastava. Uudistus oli ensimmäinen oma projekti. Wordpressin tuntemukseni oli puutteellinen, ja haastava käyttäjäkunnan ikäjakauma asetti työlle monia vaatimuksia. Nämä asiat huomioon ottaen mielestäni lopputulos oli onnistunut.

Lähteet

Acunetix WP Security. 2008. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/wp-security-scan/>>. Luettu 22.2.2016.

AddToAny Share Buttons. 2007. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/add-to-any/>>. Luettu 1.2.2016.

Akismet. 2005. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/akismet/>>. Luettu 16.3.2016.

Andersson, Rickard. 2010. Ultimate Tag Cloud Widget. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/ultimate-tag-cloud-widget/>>. Luettu 6.2. 2016.

Barrett, Brian. 2015. Remember Facebook Notes? It's Back With a Vengeance. Verkkodokumentti. Wired. <<http://www.wired.com/2015/08/facebook-notes-redesign/>> Päivitetty 17.8.2015. Luettu 1.4. 2016.

Biggs, John, ja White, Charlie. 2014. Bloggers Boot Camp: Learning how to Build, Write, and Run a Successful Blog. Burlington. Focal Press.

Blackburn, Robert. 2012. The iFrame Is Evil!. Verkkodokumentti. RWBlackburn. <<http://www.rwblackburn.com/iframe-evil/>>. Luettu 17.3.2016.

Blog Copier. 2012. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/blog-copier/>>. Luettu 19.2.2016.

Carlson, Nicholas. 2011. The Real History Of Twitter. Verkkodokumentti. Business Insider UK. <<http://uk.businessinsider.com/how-twitter-was-founded-2011-4?r=US&IR=T>> Luettu 10.3. 2016.

Cashmore, Pete. 2006. Facebook Notes - Facebook Adds Blogs. Verkkodokumentti. Mashable. <<http://mashable.com/2006/08/22/facebook-notes-facebook-adds-blogs/#Ef5noKw7.aqN>> Päivitetty 22.8.2006 Luettu 1.4.2016.

Chapman, Cameron. 2011. A brief history of blogging. Verkkodokumentti. Webdesigner Depot. <<http://www.webdesignerdepot.com/2011/03/a-brief-history-of-blogging/>> Luettu 5.3.2016.

Contextual Related Posts. 2009. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/contextual-related-posts/>>. Luettu 5.2.2016.

Cope, Sara. 2011. overflow. Verkkodokumentti. Css-Tricks. <<https://css-tricks.com/almanac/properties/o/overflow/>> Luettu 17.3.2016.

Coyier, Chris. 2010. Media Queries for Standard Devices. Verkkodokumentti. Css-Tricks. <<https://css-tricks.com/snippets/css/media-queries-for-standard-devices/>> Luettu 17.3.2016.

De Keijzer, Joost. 2012. Network Shared Media. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/network-shared-media/>>. Luettu 17.2.2016.

Dredge, Stuart. 2015. YouTube vloggers are popular, but new study questions their influence. Verkkodokumentti. The Guardian. <<http://www.theguardian.com/technology/2015/feb/05/youtube-vloggers-popular-study-influence>> Päivitetty 5.2.2015. Luettu 1.4.2016.

Domingo, Irena. 2015. How to translate a WordPress theme (or plugin): Poedit. Verkkodokumentti. WPLANG. <<http://wplang.org/translate-theme-plugin/#1.2>> Luettu 16.2.2016.

Dziedzic, Łukasz. 2010. Lato. Verkkodokumentti. Google Fonts. <<https://www.google.com/fonts/specimen/Lato>>. Luettu 12.1.2016.

Function Reference/switch to blog. 2016. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <https://codex.wordpress.org/Function_Reference/switch_to_blog>. Luettu 15.1.2016.

Functions File Explained. 2016. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <https://codex.wordpress.org/Functions_File_Explained>. Päivitetty 11.3.2016. Luettu 30.3.2016.

Fylan, Joe. 2015 How Many WordPress Plugins Is Too Many Plugins...? Verkkodokumentti. wpmudev. <<https://premium.wpmudev.org/blog/too-many-plugins/>>. Luettu 25.3.2016.

Griffin, Brad. 2015. Network Shared Media. Verkkodokumentti. Network Shared Media. <<https://networksharedmedia.com/>>. Luettu 19.2.2016.

Google Acquires Applied Semantics. 2003. Verkkodokumentti. Google. <<http://googlepress.blogspot.fi/2004/04/google-acquires-applied-semantics.html>>. Updated 23 April 2003. Luettu 10.3.2016.

Google Analytics Dashboard for WP. 2013. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/google-analytics-dashboard-for-wp/>>. Luettu 28.2.2016.

Hall, Justin. 1994. Justin's Home Page. Verkkodokumentti. Links.net. <<http://www.links.net/vita/web/start/original.html>>. Luettu 9.4.2016.

History. 2015. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://codex.wordpress.org/History>>. Luettu 30.3.2016.

- Hudson, John. 2014. Slabo 27px. Verkkodokumentti. Google Fonts. <<https://www.google.com/fonts/specimen/Slabo+27px>>. Luettu 12.1.2016.
- Ingram, Mathew. 2015. What if the Twitter growth everyone is hoping for never comes?. Fortune. <<http://fortune.com/2015/10/29/twitter-growth/>>. Päivitetty 29.10.2015. Luettu 1.4.2016.
- Kilpi, Tuomas. 2006. Blogit ja bloggaaminen. Helsinki: Readme.fi.
- King, Mike. 2014. Succinct. Verkkodokumentti. GitHub. <<https://github.com/micjamking/Succinct>> Updated 5 October 2014. Luettu 9.1.2016.
- Klosowski, Thorin. 2014. What's With New Blogging Platforms Like Medium? Should I Use One? Lifehacker. <<http://lifehacker.com/whats-with-new-blogging-platforms-like-medium-should-1518292181>>. Päivitetty 7.2.2014. Luettu 1.4.2016.
- Kuutti, Heikki. 2012. Media Sanasto. Jyväskylä: Media Doc.
- Laemmermann, Karl. 2012. Crowd funding: raising capital online. Charleston: CreateSpace.
- Leiniö, Timo. 2013. Miten wordpress.org ja wordpress.com eroavat toisistaan?. Verkkodokumentti. Wp-opas. <<https://wpopas.fi/wordpress-org-ja-wordpress-com-erot/>>. Päivitetty 10.6.2013. Luettu 30.3.2016.
- Mullenweg, Matt. 2004. WordPress 1.2. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/news/2004/05/heres-the-beef/>>. Päivitetty 22.5.2004. Luettu 29.3.2016.
- Mullenweg, Matt. 2005a. Announcing WordPress 1.5. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/news/2005/02/strayhorn>>. Päivitetty 17.2.2005. Luettu 29.3.2016.
- Mullenweg, Matt. 2005b. WordPress 2. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/news/2005/12/wp2/>>. Päivitetty 31.12.2005. Luettu 29.3.2016.
- Mullenweg, Matt. 2005c. WordPress.com Open. Verkkodokumentti. Ma.tt. <<https://ma.tt/2005/11/wordpresscom-open/>>. Päivitetty 21.7.2005. Luettu 30.3.2016.
- Multisite Global Terms. 2014. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/mu-global-terms/>>. Päivitetty 3.4.2014. Luettu 15.2.2016.
- Norton, Sam. 2015. How to Create Sticky Navigation with CSS or jQuery. Verkkodokumentti. Designmodo. <<http://designmodo.com/sticky-navigation-css-jquery/>>. Luettu 22.3.2016.

Pataki, Daniel. 2013. Using WP_Query In WordPress. Verkkodokumentti. Smashing Magazine. <https://www.smashingmagazine.com/2013/01/using-wp_query-wordpress/>. Luettu 16.3.2016.

Poedit. 2016. Verkkodokumentti. Poedit. <<https://poedit.net/wordpress/>>. Luettu 15.2.2016.

Requirements Checklist. 2015. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/post-type-requirements-checklist/>>. Päivitetty 22.4.2015. Luettu 16.2.2016.

resize-crop. 2011. Verkkodokumentti. Google Code. <<https://code.google.com/archive/p/resize-crop/>>. Luettu 10.1.2016.

Rosenberg, Scott. 2009. How Blogging Began, What It's Becoming, and Why It Matters. New York: Crown.

Sayago, Jose Luis. 2015. Network Latest Posts. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/network-latest-posts/>>. Päivitetty 1.6.2015. Luettu 6.1.2016.

Sifry, David. 2006. State of the Blogosphere, August 2006. Verkkodokumentti. sifry.com. <<http://www.sifry.com/alerts/2006/08/state-of-the-blogosphere-august-2006/>>. Luettu 19.4.2016.

Shortcode. 2008. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://codex.wordpress.org/Shortcode/>>. Luettu 5.2.2016.

The History of WordPress. 2014. Verkkodokumentti. Wpbeginner. <<http://www.wpbeginner.com/news/the-history-of-wordpress/>>. Päivitetty 7.5.2014. Luettu 29.3.2016

Thomas, Anthony. 2012. Finger-Friendly Design: Ideal Mobile Touchscreen Target Sizes. Verkkodokumentti. Smashing Magazine. <<https://www.smashingmagazine.com/2012/02/finger-friendly-design-ideal-mobile-touchscreen-target-sizes/>>. Luettu 22.2.2016.

Translation Teams. 2016. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://make.wordpress.org/polyglots/teams/>>. Luettu 16.3.2016.

Usage of content management systems for websites. 2016. Verkkodokumentti. W3Techs. <http://w3techs.com/technologies/overview/content_management/all>. Updated 1 May 2016. Luettu 3.3.2016.

Useche, Miguel. 2009. jQuery Archive List Widget. Verkkodokumentti. Wordpress.org. <<https://wordpress.org/plugins/wp-ulike/>>. Luettu 15.2.2016.

Using Themes. 2016. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<https://codex.wordpress.org/Using_Themes>. Luettu 29.3.2016.

Version 4.2.3. 2015. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<https://codex.wordpress.org/Version_4.2.3>. Luettu 25.3.2016.

Version 4.4. 2015. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<https://codex.wordpress.org/Version_4.4>. Luettu 7.4.2016.

Vogt, Nancy. 2015. Podcasting: Fact Sheet. Verkkodokumentti. Pew Research Center.
<<http://www.journalism.org/2015/04/29/podcasting-fact-sheet/>>. Päivitetty 29.4.2015.
Luettu 1.4.2016.

Wordfence Security. 2011. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<<https://wordpress.org/plugins/wordfence/>>. Luettu 27.2.2016.

WordPress.com and WordPress.org. 2016. Verkkodokumentti. Wordpress.com.
<<https://en.support.wordpress.com/com-vs-org/>>. Päivitetty 30.3.2016. Luettu 30.3.2016.

WordPress MU. 2016. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<https://codex.wordpress.org/WordPress_MU>. Luettu 31.3.2016.

WordPress Widgets. 2016. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<https://codex.wordpress.org/WordPress_Widgets>. Luettu 6.2.2016.

WP Gallery Custom Links. 2012. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<<https://wordpress.org/plugins/wp-gallery-custom-links>>. Luettu 25.1.2016.

WP Super Cache. 2009. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<<https://wordpress.org/plugins/wp-super-cache/>>. Luettu 13.3.2016.

WP ULike. 2014. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<<https://wordpress.org/plugins/wp-ulike/>>. Luettu 26.1.2016.

WPMU Functions/get bloginfo. 2016. Verkkodokumentti. Wordpress.org.
<https://codex.wordpress.org/WPMU_Functions/get_bloginfo>. Luettu 13.1.2016.

Yoder, Eric. 1999. Usenet. Life Association News, 1.3.1999, s. 96–103.

.css(). 2006. Verkkodokumentti. jQuery. <<http://api.jquery.com/css>>. Luettu 19.1.2016.

.hide(). 2010. Verkkodokumentti. jQuery. <<http://api.jquery.com/hide/>>. Luettu 19.1.2016.

.show(). 2010. Verkkodokumentti. jQuery. <<http://api.jquery.com/show/>>. Luettu 19.1.2016.

Liite 1. Blogin lisäosat

Lisäosat 1.1.2016. Punaisella merkityt eivät ole käytössä.

Lisäosa	Kuvaus
Add From Server	Tiedostojen lisäys suoraan palvelimelta.
AddToAny Share Buttons	Sivustolla käytettävän jakopainikkeiden lisäosa.
Akismet	Kommenttien roskapostien suodattaja.
Blog Copier	Blogin kopioija. Käytetään, kun halutaan perustaa uusi blogi.
Collapsible Widgets	Mahdollistaa välilehti- tai haitari mallisen vimpaimen sivupalkkiin.
Contextual Related Posts	Postausten suosittelija. Hyödyntää postausten avainsanoja.
Duplicate Widget	Vimpaimen kopioija. Hyödynnetään, kun samaa vimpainta tarvitaan eri paikoissa.
Duplicator	Varmuuskopioi sivuston tiedostot ja tietokannat.
Easy FancyBox	Kuvien tarkastelussa hyödynnettävää fancy box.
Essential Grid	Ostettu lisäosa, jonka avulla helppo luoda erilaisia ruudukkoja.
Featured Images in RSS w/ Size and Position	Lisää RSS-syötteeseen postauksen artikkelikuvan.
Fix Rss Feeds	Korjaa mahdolliset ongelmat RSS-syötteessä.
Google Analytics Dashboard for WP	Lisää Google Analyticsin seurantakoodin blogeihin sekä tarjoaa hallintapaneelin grafiikoita Analyticsin keräämästä datasta.
Hickory Author	Lisää kirjoittajan tiedot. Itse tekemä.
Hickory Author all blogs	Lisää kirjoittajan tiedot. Itse tekemä.
Homepage Ad-child	Sivupalkkimainos. Kopio Hickory-teeman mukana tulleesta vimpaimesta. Koodista poistettu kaikki mainokseen liittyvät sanat, joten selainten mainosten esto sovellukset estäisi sitä.

iframe	Wordpressin oman shortcoden avulla luotava iframe
ImageInject	Yhdistää kuvakirjastoja (Flickr, Pixabay) Wordpressiin, jolloin postaukseen pystyy helposti lisäämään kuvia kyseisistä kuvakirjastoista.
Inpsyde Multisite Feed	Yhdistää kaikkien blogien postaukset yhteen RSS-syötteeseen.
Insert Headers and Footers	Mahdollistaa koodin lisäämisen joko sivun yläviitteeseen tai alaviitteeseen.
jQuery Archive List Widget	Sivupalkin arkisto vimpain
Multisite Global Terms	Pakottaa kaikki blogit käyttämään samaa tietokantataulua, johon on tallennettu kategoriat ja avainsanat.
Multisite Plugin Manager	Helpottaa sivuston lisäosien hallintaa
Multisite Toolbar Additions	Tarjoaa lisää ominaisuuksia sivuston hallinnassa.
Network Latest Posts Hickory	Tulostaa kaikki sivuston postaukset yhdelle sivulle. Network Latest Post-lisäosasta tehty oma versio, jottei lisäosaan tehdyt muutokset katoaisi päivityksen aikana.
Peter's Post Notes	Muistiinpanolisäosa postaus editoriin.
Requirements Checklist	Lisäosan avulla voidaan määrittää tarvittavat asiat (otsikko, artikkelikuva, teksti jne.), jotka pitää löytyä postauksesta, ennen kuin sen julkaisu on mahdollista.
SSH SFTP Updater Support	Mahdollistaa lisäosien lisäämisen ja Wordpressin päivittämisen hallintapaneelin kautta.
Theme Check	Tarkistaa teeman ulkoasulliset ominaisuudet. Kehitystyökalu
TinyMCE Advanced	Lisää postauksen tekstieditoriin lisäominaisuuksia.
Ultimate Tag Cloud Widget	Sivupalkin avainsanpilvi.
UpdraftPlus - Backup/Restore	Automaattinen varmuuskopioja
Vaihda käyttäjää	Vaihda käyttäjää ilman erillistä kirjautumista WordPress:iin

Velvet Blues Update URLs	Sivuston siirtyessä osoitteesta toiseen lisäosan avulla pystyy helposti muuttamaan kaikki URL:t vanhasta uuteen.
Woocommerce Network Shared Media	Ostettu lisäosa, jonka avulla artikkelikuvan pystyy lisäämään muistakin sijainneista, kuin blogin omasta mediakansioista.
WooSidebars	Lisäosa, joka tuli teeman mukana.
Wordfence Security	Sivuston suojauslisäosa
WordPress-tuontiohjelma	Tuo artikkelit, sivut, kommentit, avainkentät, kategoriat, avainsanat ja muut WordPress-vientitiedostosta.
WP Gallery Custom Links	Mahdollistaa linkkien lisäämisen kuviin. Käytetään Muut blogit-sivulla.
WP Migrate DB	Tietokannan siirtolisäosa.
WP Super Cache	Lisäosa, jonka avulla sivustoa pyritään nopeuttamaan.
WP ULike	Tykkäyspainike lisäosa
WP User Avatar	Lisäosan avulla bloggaajien kuvat pystytään lisäämään profiileihinsa.
Yoast SEO	Ensimmäinen all-in-one SEO-ratkaisu WordPressiin, sisältäe sisältöanalyysin suoraan sivulla, XML-sitemapit ja paljon muuta.

Liite 2. Bloggaajien tulostus

```
1. /*Tulostaa kaikki bloggaajat*/
2. function show_all_bloggers() {
3.     /*hakee kaikki blogit*/
4.     $sites = wp_get_sites();
5.     $ids=array();
6.     /*Erittelee blogit foreach avulla*/
7.     foreach ($sites as $site){
8.         /*tallentaa blogin id:n*/
9.         $siteD=$site['blog_id'];
10.        /*Tarkistaa, ettei blogi ole arkistoitu*/
11.        if($site["archived"] ==0){
12.            /*Hakee blogin kirjoittajat*/
13.            $args = array(
14.                'blog_id'      => $siteD,
15.                'role'         => 'author',
16.            );
17.            $authors=get_users($args);
18.            /*Tallentaa jokaisen kirjoittajan erikseen ID:n kanssa*/
19.            foreach ($authors as $author){
20.                $ids[]=$author->ID;}
21.            /*Hakee blogin kaikki päätoimittajat*/
22.            $args = array(
23.                'blog_id'      => $siteD,
24.                'role'         => 'editor',
25.            );
26.            /*Tallentaa jokaisen päätoimittajan erikseen ID:n kanssa*/
27.            $editors=get_users($args);
28.            foreach ($editors as $editor){
29.                $ids[]=$editor->ID;
30.            } } }
31.            //suodattaa samat id:t pois, jos kirjoittaja kirjoittaa useammassa blogissa
32.            $ids=array_unique($ids);
33.            /*jaetaan bloggaajien id array yksittäiseksi id:ksi*/
34.            foreach($ids as $blogger){
35.                /*Vierailija profiilin poisto bloggaajien listauksesta*/
```

```
36.     $name = get_the_author_meta('display_name',$blogger);
37.     if($name == "vierailija"){
38.     }else{
39. /*Haetaan sukunimi, jotta bloggaajat voidaan järjestään sukunimen mukaan.*/
40.     $lname = get_the_author_meta('last_name',$blogger);
41. /*meta arrayn sisälle array, johon jokaiseen on säilötty bloggaajan id ja sukunimi*/
42.     $meta[]=array('Id' => $blogger,
43.                 'lname'=> $lname);
44.     } }
45. /*Jaetaan id:t ja Sukunimet omiksi arrayksi, niin että yhteenkuuluvilla id:illä ja
    sukunimillä on sama index-numero*/
46.     foreach ( $meta as $key => $row ) {
47.         $index[$key] = $row["Id"];
48.         $sukunimi[$key] = $row["lname"]; }
49. /*Muutetaan sukunimet pelkästään pieniksi kirjaimiksi*/
50.     $sukunimi = array_map('strtolower', $sukunimi);
51. /*Järjestää meta arrayn sisällä olevat arrayt sukunimien mukaan aakkosjärjestyk-
    seen*/
52.     array_multisort($sukunimi, SORT_ASC, SORT_STRING, $meta);
53. /*Tulostetaan bloggaajat aakkosjärjestyksessä*/
54.     foreach ( $meta as $jee => $user ) {
55.         echo '<div class="post-author mainsite">';
56.
57.         echo '<div class="author-image mainsite">';
58.         /*Haetaan bloggaajan kuva */
59.         echo get_avatar($user["Id"]);
60.         echo '</div>';
61.         echo '<div class="author-info mainsite">';
62.         /*Tulostetaan bloggaajan tiedot*/
63.         show_user_info($user["Id"]);
64.         echo '</div>';
65.     }
66. }
```

Liite 3. Mobiililaitteiden käyttö ennen uudistusta

Overview

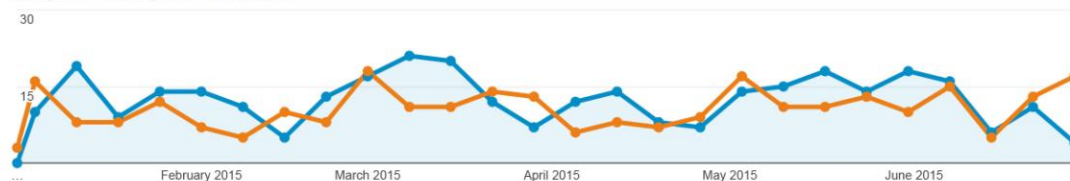
Jan 1, 2015 - Jun 30, 2015
Compare to: Jan 1, 2014 - Jun 30, 2014

Explorer

Summary

Jan 1, 2015 - Jun 30, 2015: ● Sessions
Jan 1, 2014 - Jun 30, 2014: ● Sessions

Device Category	Acquisition			Behavior			Conversions		
	Sessions	% New Sessions	New Users	Bounce Rate	Pages / Session	Avg. Session Duration	Goal Conversion Rate	Goal Completions	Goal Value
Mobile and Tablet Traffic	15.03% ▲ 329 vs 286	1.65% ▼ 81.16% vs 82.52%	13.14% ▲ 267 vs 236	1.36% ▼ 85.41% vs 84.27%	0.31% ▼ 1.14 vs 1.14	52.31% ▲ 00:00:46 vs 00:00:30	0.00% 0.00% vs 0.00%	0.00% 0 vs 0	0.00% \$0.00 vs \$0.00
1. tablet									
Jan 1, 2015 -	192 (58.36%)	76.04%	146 (54.68%)	83.33%	1.14	00:00:59	0.00%	0 (0.00%)	\$0.00 (0.00%)
Jan 1, 2014 -	168 (58.74%)	77.98%	131 (55.51%)	83.93%	1.14	00:00:24	0.00%	0 (0.00%)	\$0.00 (0.00%)
% Change	14.29%	-2.48%	11.45%	-0.71%	-0.20%	143.90%	0.00%	0.00%	0.00%
2. mobile									
Jan 1, 2015 -	137 (41.64%)	88.32%	121 (45.32%)	88.32%	1.14	00:00:26	0.00%	0 (0.00%)	\$0.00 (0.00%)
Jan 1, 2014 -	118 (41.26%)	88.98%	105 (44.49%)	84.75%	1.14	00:00:38	0.00%	0 (0.00%)	\$0.00 (0.00%)
% Change	16.10%	-0.74%	15.24%	4.22%	-0.47%	-30.77%	0.00%	0.00%	0.00%

Rows 1 - 2 of 2

Liite 4. Suodatuksen toiminta

```
1. <?php
2. function filter($site){ 1.
3. //Aloittaa sessionin, jos se ei ole jo käynnissä
4. if(session_id() == '') {
5. session_start();
6. }
7. //tarkistaa, onko kyseessä kumman sivun suodatus
8. if($site=='blogs'){
9. $page = get_page_link(blogit);
10. }else if($site=='main'){
11. $page= home_url();
12. }
13. //Tarkistaa onko kävijä ensimmäistä kertaa sivulla.
14. if($_SESSION['start'] == NULL) {
15. //ensimmäisellä kerralla näytetään kaikki postaukset
16. $_SESSION['name'] = 'Kaikki';
17. $_SESSION["blogs"] = '';
18. //Network Lates Postin shortcode, joka etusivun sivupohjassa
19. $_SESSION["grid"] = '[nlposts instance=Main title_only=true display_type=block
    ignore_blog=1,4,6,14,13 thumbnail=true paginate=true number_posts=50 posts_per_page=15
    excerpt_length=20 sorting_order=newer thumbnail_wh=310x210 thumbnail_class="scale"
    full_meta=true display_date=true sort_by_date=true post_status=publish
    use_pub_date=true ]';
20. //päivittää viimeksi aktiivinen merkinnän
21. $_SESSION['start'] = time();
22. //ajaa sivun uudestaan, jotta suodatuksen valinta tulee käyttöön
23. wp_redirect($page);
24. exit;
25. }
26. if (isset($_POST['category'])){
27. if($_POST['category'] == "Kaikki") {
28. $_SESSION["name"] = 'Kaikki';
29. $_SESSION["blogs"] = '';
30. $_SESSION["grid"] = '[nlposts instance=Main title_only=true display_type=block
    ignore_blog=1,4,6,14,13 thumbnail=true paginate=true number_posts=50 posts_per_page=15
    excerpt_length=20 sorting_order=newer thumbnail_wh=310x210 thumbnail_class="scale"
```

```
        full_meta=true display_date=true sort_by_date=true post_status=publish
        use_pub_date=true ]';
31. $_SESSION['start'] = time(); // update last activity time stamp
32. wp_redirect($page);
33. exit;
34. } else if ($_POST['category'] == "Henkilöstö") {
35. $_SESSION["name"] = 'Henkilöstö';
36. $_SESSION["blogs"] = 'category=henkilosto';
37. $_SESSION['grid'] = '[nlposts instance=Main title_only=true display_type=block
        category=henkilosto ignore_blog=1,4,6,14,13 thumbnail=true paginate=true num-
        ber_posts=50 posts_per_page=15 excerpt_length=20 auto_excerpt=true sorting_order=newer
        thumbnail_wh=310x210 thumbnail_class="scale" full_meta=true display_date=true
        sort_by_date=true post_status=publish use_pub_date=true ]';
38. $_SESSION['start'] = time(); // update last activity time stamp
39. wp_redirect($page);
40. exit;
41. }
42. else if ($_POST['category'] == "Opiskelijat") {
43. $_SESSION["blogs"] = 'category=opiskelijat';
44. $_SESSION["grid"] = '[nlposts instance=Main title_only=true display_type=block
        category=opiskelijat ignore_blog=1,4,6,14,13 thumbnail=true paginate=true num-
        ber_posts=50 posts_per_page=15 excerpt_length=20 auto_excerpt=true sorting_order=newer
        thumbnail_wh=310x210 thumbnail_class="scale" full_meta=true display_date=true
        sort_by_date=true post_status=publish use_pub_date=true ]';
45. $_SESSION['start'] = time(); // update last activity time stamp
46. $_SESSION['name'] = 'Opiskelijat';
47. wp_redirect($page);
48. exit;
49. }
50. else if ($_POST['category'] == "Alumnit") {
51. $_SESSION["blogs"] = 'category=alumnit';
52. $_SESSION["grid"] = '[nlposts instance=Main title_only=true display_type=block
        category=alumnit ignore_blog=1,4,6,14,13 thumbnail=true paginate=true num-
        ber_posts=50 posts_per_page=15 excerpt_length=20 auto_excerpt=true sorting_order=newer
        thumbnail_wh=310x210 thumbnail_class="scale" full_meta=true display_date=true
        sort_by_date=true post_status=publish use_pub_date=true ]';
53. $_SESSION['start'] = time(); // update last activity time stamp
```

```
54. $_SESSION['name'] = 'Alumnit';
55. wp_redirect($page);
56. exit;
57. }
58. else if ($_POST['category'] == "Vierailijat") {
59. $_SESSION["blogs"] = 'category=vierailijat';
60. $_SESSION["grid"] = '[nlposts instance=Main title_only=true display_type=block
    category=vierailijat ignore_blog=1,4,6,14,13 thumbnail=true paginate=true num-
    ber_posts=50 posts_per_page=15 excerpt_length=20 auto_excerpt=true sorting_order=newer
    thumbnail_wh=310x210 thumbnail_class="scale" full_meta=true display_date=true
    sort_by_date=true post_status=publish use_pub_date=true ]';
61. $_SESSION['start'] = time(); // update last activity time stamp
62. $_SESSION['name'] = 'Vierailijat';
63. wp_redirect($page);
64. exit;
65. }
66. }
67. //nollaa istuntojen ”muistin” 10 minuutin käyttämättömyyden jälkeen
68. if (isset($_SESSION['start']) && (time() - $_SESSION['start'] >
69. 600)) {
70. // last request was more than 10 minutes ago
71. session_unset(); // unset $_SESSION variable for the run-time
72. session_destroy(); // destroy session data in storage
73. //header($page);
74. wp_redirect($page);
75. exit;
76. }
77. ?>
```